

Problematika imigrace, nabývání státního občanství ČR a zaměstnanosti v Olomouckém kraji

Kateřina Špručková

Bakalářská práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina ŠPRUČKOVÁ**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Téma práce: **Problematika imigrace, nabývání státního občanství
ČR a zaměstnanosti v Olomouckém kraji**

Zásady pro vypracování:

1. Prostudujte literaturu k danému tématu bakalářské práce.
2. Charakterizujte činnost správního oddělení krajského úřadu.
3. Na základě teoretických poznatků specifikujte problematiku imigrantů v Olomouckém kraji.
4. Provedte analýzu zaměstnanosti imigrantů za stanovené období.
5. Zpracujte dotazníkové šetření cizinců žádajících o dlouhodobý či trvalý pobyt v Olomouckém kraji.
6. Vyhodnoťte dotazníkový průzkum.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

[1] ČERNÝ, Jan JUDr., VALÁŠEK, Miloš JUDr. České státní občanství. Praha 1: Linde Praha, a. s., 1996. ISBN 80-7201-018-2. s. 98-113.

[2] Zákon č. 326/1999 Sb. ze dne 1. 7. 2008 o pobytu cizinců na území České republiky, neoficiální znění.

[3] 414-07, Cizinci v ČR – 1. Demografické aspekty života cizinců/ČSÚ [online]. 2007 [cit. 2008 09 30]. Dostupný z WWW: >http://czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/o/1414_07_2007_1_demograficke_aspekty_zivota_cizincu<.

[4] Cizinci v ČR – 3. Ekonomická aktivita cizinců [online]. 2007 [cit. 2008-09-30]. Dostupný z WWW: >http://czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/o/1414-07-2007_3_ekonomicka_aktivita_cizincu<.

[5] Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2008 [cit. 2008-09-30]. Dostupný z WWW: ><http://www.mvcr.cz/clanek/migrace.aspx><.

Vedoucí bakalářské práce:

**Mgr. Marie Mazánková
EXT.**

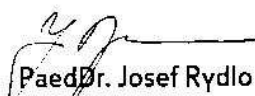
Datum zadání bakalářské práce:

10. října 2008

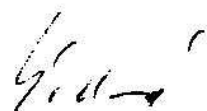
Termín odevzdání bakalářské práce:

12. prosince 2008

Ve Zlíně dne 31. října 2008

PaedDr. Josef Rydlo
v zast. děkanka

Ing. Hana Šedová, Ph.D.
v zast. vedoucí katedry

ABSTRAKT

V bakalářské práci se snažím objasnit problematiku spojenou s imigrací cizinců a to především pobytem na našem území, nabýváním českého státního občanství, zaměstnaností cizinců v Olomouckém kraji a hlavně vyhodnocením dotazníkového průzkumu. V dotazníkovém průzkumu se zaměřuji hlavně na zájem cizinců o studium českého jazyka a jejich postoj k výuce. Na závěr se zabývám nutností otevřít na jazykových školách kurzy češtiny kvůli zvyšujícímu se zájmu o tyto kurzy mezi cizinci. Na základě toho vyslovuji doporučení.

Klíčová slova:

imigrace, legální migrace, nelegální migrace, cizinci, české státní občanství, státoobčanský slib, trvalý pobyt, zaměstnanost, čeština pro cizince, Olomoucký kraj, kurz češtiny

ABSTRACT

In this bachelor thesis I try to clarify problems connected with immigration but above all with stay in our territory, acquiring czech citizenship rights, employment of foreigners in Olomouc region and mainly with evaluation questionnaire survey. In this survey I concentrate mainly for interest of foreigners in studying Czech language and their attitude towards teaching. In conclusion I deal with necessity to open new courses in language schools due to increasing interest in courses with foreigners. On the basis of this I convey the suggestion.

Keywords:

Immigration, legal immigration, illegal immigration, foreigners, czech citizenship rights, citizenship rights vow, permanent residence, employment, czech for foreigners, Olomouc region, courses of Czech

Touto cestou bych ráda poděkovala mojí vedoucí paní Mgr. Marii Mazánkové za její vstřícný přístup a cenné rady, které mi pomohly při vypracování této práce. Také bych ráda poděkovala zaměstnankyním matriky Krajského úřadu a v neposlední řadě také řediteli cizinecké policie v Olomouci, za zprostředkování dotazníkového průzkumu.

Motto: „Žít jinde a jinak neznamená zapomínat.“

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 OBJASNĚNÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	11
1.1 MIGRACE.....	11
1.1.1 Přístup České republiky k legální migraci	11
1.1.2 Přístup České republiky k nelegální migraci.....	13
1.2 POBYT CIZINCŮ V ČESKÉ REPUBLICE	14
1.2.1 Prostředky k pobytu na území	14
1.2.2 Přejídný pobyt na území	15
1.2.3 Dlouhodobý pobyt na území	15
1.2.4 Trvalý pobyt na území.....	16
2 ČESKÉ STÁTNÍ OBČANSTVÍ	17
2.1 POSTUP PŘI PODÁNÍ ŽÁDOSTI	19
2.1.1 Doklady cizích států	19
2.1.2 Správní řízení o žádosti.....	19
2.1.3 Správní poplatek a státoobčanský slib.....	20
3 EKONOMICKÁ AKTIVITA CIZINCŮ	22
3.1 PLATNÁ POVOLENÍ K ZAMĚSTNÁNÍ CIZINCŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ	23
3.2 ŽIVNOSTENSKÉ OPRÁVNĚNÍ CIZINCŮ	24
II ANALYTICKÁ ČÁST	26
4 PROBLEMATIKA IMIGRANTŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI	27
4.1 STAV OBYVATELSTVA V OLOMOUCKÉM KRAJI	27
4.2 POBYT CIZINCŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI	29
4.3 ČEŠTINA PRO CIZINCE	30
5 NABÝVÁNÍ ČESKÉHO STÁTNÍHO OBČANSTVÍ CIZINCI V OLOMOUCKÉM KRAJI	33
5.1 NABYTÁ ČESKÁ STÁTNÍ OBČANSTVÍ OD R. 1969 DO 1992.....	33
5.2 NABYTÁ ČESKÁ STÁTNÍ OBČANSTVÍ OD ROKU 1993 DO ROKU 2003	34
5.3 NABYTÁ ČESKÁ STÁTNÍ OBČANSTVÍ OD ROKU 2004 DO ROKU 2008	36
5.4 STÁTOOBČANSKÝ SLIB – DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	38
5.4.1 Vyhodnocení dotazníku a průběh složení státoobčanského slibu	38
6 ZAMĚSTNANOST IMIGRANTŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI	42
6.1 STAV EKONOMICKY AKTIVNÍCH OBYVATEL V OLOMOUCKÉM KRAJI.....	42
6.2 EKONOMICKÁ AKTIVITA CIZINCŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI.....	45
6.3 DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM	47
6.3.1 Vyhodnocení dotazníkového průzkumu.....	47

6.4	NÁVRH NA ZLEPŠENÍ PŘÍSTUPU CIZINCŮ K VÝUCE ČESKÉHO JAZYKA V OLOMOUCKÉM KRAJI	55
6.4.1	Návrh na řešení problémů spojených s výukou českého jazyka.....	56
	ZÁVĚR	58
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	61
	SEZNAM GRAFŮ	63
	SEZNAM TABULEK.....	65
	SEZNAM PŘÍLOH.....	66

ÚVOD

Téma této bakalářské práce jsem si vybrala proto, že mě tato problematika vždy zajímala a chtěla jsem se jí podrobněji zabývat. V této práci se snažím popsat a analyzovat problémy vyplývající z příchodu cizinců do Olomouckého kraje. V teoretické části nejdříve objasním některé základní pojmy spojené s legální a nelegální imigrací, s pobytem cizinců na našem území, nabýváním českého státního občanství a ekonomickou aktivitou cizinců v celé České republice. Teoretická část tak obsahuje nejdůležitější informace pro imigranty po jejich příchodu do ČR.

Na teoretickou část navazuje analytická část, ve které se již zabývám imigrací v Olomouckém kraji. V první části uvádím údaje o stavu obyvatelstva v Olomouckém kraji a podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel. Údaje jsou většinou uváděny v přehledných tabulkách a grafech. Dále uvádím datové údaje o pobytu cizinců v Olomouckém kraji a také se zabývám povinností cizinců skládat zkoušku z českého jazyka (účinná od ledna 2009), aby mohli zažádat o trvalý pobyt. Většina cizinců, kteří zde trvale žijí, využívá možnosti nabytí české státní občanství. Popisuji zde celý proces nabytí státního občanství, tzn. od žádosti cizince na příslušné matrice obecního či krajského úřadu až po státoobčanský slib. Zajímalo mě, jak tento státoobčanský slib probíhá na jednotlivých matrikách obecních úřadů a proto je součástí této části i dotazníkový průzkum. Také jsem využila informace z evidenčního informačního systému vedeného Olomouckým krajem a mohla jsem tak uvést počty žadatelů o české státní občanství a jejich původní občanství za období od roku 1969 až do současnosti.

Nejdůležitější částí bakalářské práce je dotazníkový průzkum. Dotazníky jsem dala na cizineckou policii v Olomouci a byly předkládány žadatelům o trvalý pobyt. Tento dotazníkový průzkum jsem analyzovala a údaje zanesla do grafů. Otázky v dotazníku se týkají zaměstnanosti, důvodů odchodu cizinců z rodné země, možností nabytí české státní občanství a hlavně problematikou znalosti českého jazyka. Hlavním cílem analytické části bakalářské práce je vyhodnotit dotazníkový průzkum a zjistit, jaký je postoj cizinců k českému jazyku a také zjistit zda je v Olomouckém kraji zajištěn dostatečný počet kurzů češtiny v jazykových školách. Protože již zmíněná povinnost cizinců, skládat zkoušku z češtiny, je důvodem nárůstu zájmu o kurzy češtiny. Na závěr proto navrhuji postup, jak by mohl být řešen problém se zájmem cizinců o kurzy češtiny a nabídkou kurzů jazykovými školami.

Myslím, že znalost českého jazyka je pro cizince po vstupu na naše území nejdůležitější. Většina cizinců sem přichází za prací, což je vlastně ten hlavní důvod příchodu, ale bez znalosti českého jazyka je jejich integrace do české společnosti velmi složitá a často tak nezískají práci na úrovni jejich vzdělání a musí vykonávat méně ohodnocenou práci.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBJASNĚNÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1.1 Migrace

Migraci lze definovat jako časově ohraničený proces přesunu lidí mezi prostory určenými státními hranicemi, neboť lidé se odjakživa přesouvali z místa na místo. [1]

Migraci, jako společenský jev, lze zkoumat v několika rovinách i z různých úhlů pohledu. Základním hlediskem je dělení na migraci dobrovolnou a vynucenou. Pod pojem migrace dobrovolné můžeme zařadit zejména ty případy, kdy lidé opouštějí svoji vlast za účelem studia, sjednocení rodiny, zaměstnání či z jiných důvodů osobního charakteru. Vynucená migrace je vyjádřením snahy vyhnout se pronásledování, represi, ozbrojeným konfliktům, přírodním či jiným katastrofám nebo jiným situacím, jež představují ohrožení života, svobody a živobytí jednotlivce. [1]

Na současnou dynamiku mezinárodní migrace je třeba reagovat snahou využít co nejlépe její potenciál a zároveň minimalizovat její negativa. Jedním ze způsobů, jak efektivně omezovat obtížně zastavitelnou migraci nelegální, je kontrolovat a řídit její kroky pomocí programů migrace legální. [1]

1.1.1 Přístup České republiky k legální migraci

V České republice dochází k zásadní proměně v účelu migrace. Z pasivní „obranu“ před nežádoucí migrací, resp. imigrací se do popředí stále intenzivněji dostává ekonomické a nyní i společenské „využití“ migrace a přistěhovalectví. Z imigrace se stává jeden z nástrojů řešení ekonomického rozvoje naší země i součástí našeho společenského vývoje. [2]

Vláda České republiky usnesením č. 55 ze dne 13. ledna 2003 přijala zásady politiky vlády v oblasti migrace cizinců, které jsou základním dokumentem a východiskem pro budování moderní a cílené Koncepce imigrační politiky České republiky. [2]

Jednou z důležitých zásad je, že migrační politika státu neklade překážky legální migraci, a podporuje imigraci, která je pro stát a společnost v dlouhodobé perspektivě přínosná. [2]

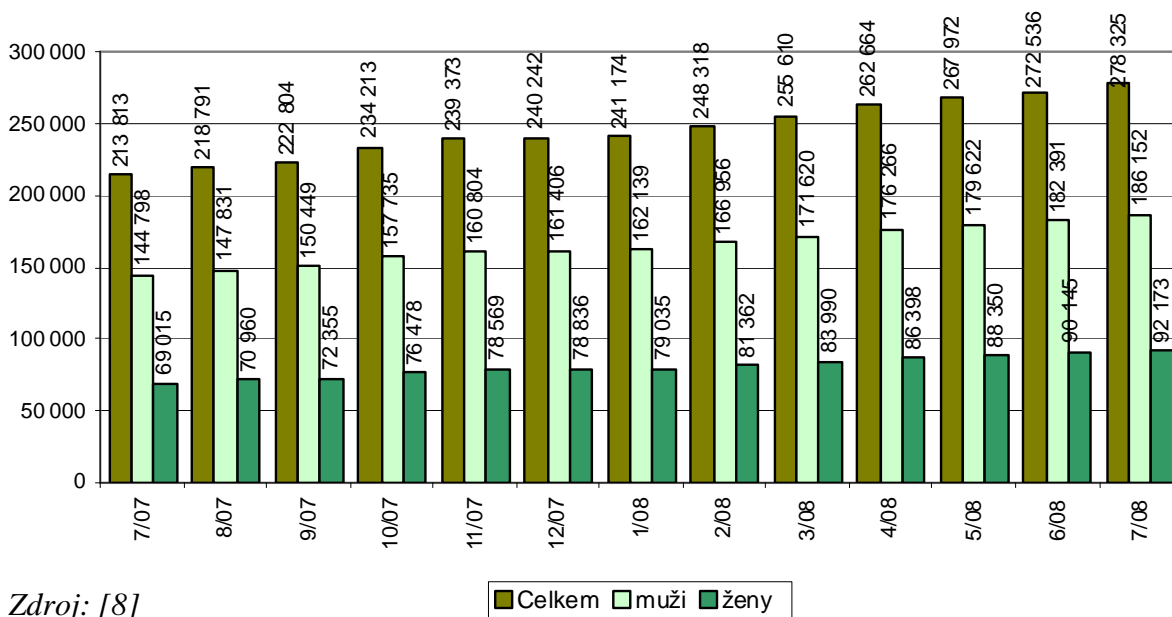
Zde je třeba mít na paměti především tu skutečnost, že v České republice, ale prakticky ve všech vyspělých státech Evropy, dochází ke stále se zhoršující demografické situaci. Podle

předních odborníků na migraci, se bude Česká republika v roce 2030 potýkat s výrazným deficitem lidí v produktivním věku. [2]

V souvislosti s problematikou legální imigrace je nutné zmínit i některé další aspekty. Zejména je třeba aktivně působit na myšlení našich občanů a měnit v nich hluboce zakořeněnou nedůvěru a v mnoha případech až nenávist k cizincům. To zřejmě pramení z minulosti, kdy docházelo k určité izolaci spojené s nemožností stýkat se s občany jiných států, tedy nemožností mít vlastní zkušenost, že i jiné národy mají své zvyky, kulturu, historii a životní úroveň. Češi se musí přesunout k toleranci a osobnímu poznání, že cizinci mohou být pro nás inspirací, zdrojem zkušeností a mohou obohatit i náš život. [2]

Velmi častým argumentem našich občanů je: „cizinci nám berou práci“. Toto konstatování je zcela nesmyslné a pouze podporuje obavy obyvatel. Jak již bylo uvedeno, legální imigraci Česká republika vítá. Tito cizinci totiž velmi často vyplňují mezery na trhu práce, neboť jsou činní tam, kde čeští občané nemají zájem pracovat. Většinou pak vykonávají těžkou fyzickou práci na stavbách, pomocnou nekvalifikovanou práci, práci ve směnném provozu nebo málo honorovaná povolání. Současně je nutné konstatovat, že podle vědeckých studií je absorpční kapacita České republiky nejméně 10%, tzn., že je schopna pojmout až 1 milion cizinců. [2] Přehledný aktuální vývoj počtu cizinců je znázorněn v grafu č.1.

Graf 1. Cizinci evidovaní ÚP: vývoj měsíčních počtů za období od 31.7.2007 do 31.7.2008.

Zdroj: [8]

1.1.2 Přístup České republiky k nelegální migraci

Nejprve je nutné uvést, že nelegální migrace může vyvolat v cílových zemích ohrožení vnitřní stability společnosti a ohrozit bezpečnostní situaci. Nelegální migrace souvisí s příhraniční trestnou činností a obchodem s lidmi. Jako vážnou bezpečnostní hrozbu vnímá mezinárodní společenství především nárůst aktivit teroristických skupin. [2]

Jak již bylo uvedeno, vláda České republiky přijala Zásady politiky vlády v oblasti migrace cizinců. Mezi ně patří i zásada zaměřit migrační politiku státu na odstraňování všech forem nelegální migrace a jiných nelegálních aktivit, a to jak opatřeními na poli mezinárodní spolupráce, tak i opatřeními národními. [2]

Jedním z kroků k jejímu naplňování je Akční plán boje proti nelegální migraci, přijatý usnesením vlády České republiky č. 108 ze dne 4. února 2004. Jeho hlavním cílem je nalézt a realizovat taková opatření, která by minimalizovala nelegální migraci na území České republiky, ochránila trh práce a vedla cizince k tomu, aby do České republiky přijížděli legálně. [9]

Velmi ožehavou a často diskutovanou otázkou jsou jevy spojené s nelegálním zaměstnáváním. Vláda se tímto problémem dlouhodobě zabývá, o čemž svědčí i fakt, že usnesením vlády České republiky ze dne 23. října 2000 č. 1044 k Harmonogramu opatření vyplývajících z aktualizované Koncepce boje proti organizovanému zločinu, byl zřízen meziresortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců v České republice. [2]

Nabídka pracovní síly a poptávka po práci imigrantů naráží na státní regulaci trhu, která se odvolává na ochranu domácí pracovní síly. A právě toto napětí mezi silnými ekonomickými motivy sociálních aktérů (imigrantů a zaměstnavatelů) a formálními překážkami (ze strany státu) je jednou z hlavních příčin neregulérní práce přistěhovalců. Omezení svobodného přístupu na pracovní trh část imigrantů řeší tím, že uplatňuje strategie, které jsou v rozporu s omezujícími předpisy a vykonávají pracovní aktivity bez patřičného povolení.

1.2 Pobyt cizinců v České republice

Pobyt cizinců v ČR upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a zčásti také zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. [3]

Za cizince se podle zákona považuje osoba, která nemá české státní občanství (resp. ani jedno z jejích státních občanství není české). Nabývání a pozbývání občanství ČR je řešeno zákonem č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů a dále zákonem č. 193/1999 Sb., o státním občanství některých bývalých československých státních občanů, ve znění pozdějších předpisů. [3]

Vstup, pobyt a vycestování z území České republiky je v kompetenci Policie ČR, Ministerstva vnitra ČR a Ministerstva zahraničních věcí ČR. Cizinec smí na území ČR pobývat přechodně nebo trvale. Policie může z důvodů stanovených zákonem nevydat cizinci vízum k pobytu (přechodnému i trvalému). Důvody pro neudělení víza nebo jiného povolení k pobytu (přechodnému i trvalému) jsou vymezeny zákonem. [3]

Podle nejaktuálnějších informací Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie MV ČR v České republice k 31. 5. 2008 evidovalo 410 094 cizinců, z toho 165 165 cizinců s trvalým pobytem a 244 929 cizinců s některým z typů dlouhodobých pobytů nad 90 dnů. K 31. 5. 2008 byli v ČR nejčastěji zastoupeni občané Ukrajiny (126 613 osob, 31 %) a Slovenska (71 591 osob, 17 %). Dále následovala státní občanství: Vietnam (55 991 osob, 14 %), Rusko (24 549 osob, 6 %) a Polsko (21 092 osob, 5 %).

1.2.1 Prostředky k pobytu na území

Cizinec musí prokázat zajištění peněžních prostředků k pobytu na území ČR předložením:

- peněžních prostředků (výše těchto prostředků je uvedena v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů)
- dokladu potvrzujícího zaplacení služeb spojených s pobytem na území nebo dokladu potvrzujícího, že služby budou poskytnuty bezplatně.
- výpisem z účtu vedeného v bance znějícím na jméno cizince, ze kterého vyplývá, že cizinec může během pobytu v České republice disponovat s peněžními prostředky
- jiným dokladem o finančním zajištění, například platnou mezinárodně uznávanou kreditní kartou.

Cizinec, který bude na území studovat, může předložit jako doklad o zajištění prostředků k pobytu závazek vydaný státním orgánem nebo právnickou osobou, že zajistí pobyt cizince na území poskytnutím peněžních prostředků. [3]

1.2.2 Přechodný pobyt na území

Cizinec pobývá na území ČR přechodně po překročení státních hranic a po ukončení hraniční kontroly nebo ode dne narození na území (za určitých podmínek). [3]

Cizinec může pobývat na území přechodně a to:

- bez víza
- na základě uděleného krátkodobého víza, dlouhodobého víza, diplomatického víza nebo zvláštního víza
- na základě povolení k přechodnému pobytu
- na základě výjezdního příkazu

1.2.3 Dlouhodobý pobyt na území

Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu (PŘÍLOHA P I) je oprávněn podat cizinec, který na území pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů, hodlá na území přechodně pobývat po dobu delší než 1 rok a trvá-li stejný účel pobytu. Dále je oprávněn žádat o povolení k dlouhodobému pobytu cizinec, který na území pobýval na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu nebo manžel, nezletilé nebo zletilé nezaopatřené dítě manžela nebo takové dítě cizince, který žádá o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu. Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je dále oprávněn podat cizinec, který na území pobývá jako člen personálu zastupitelského úřadu cizího státu nebo mezinárodní vládní organizace akreditované v České republice anebo jako jeho rodinný příslušník registrovaný Ministerstvem zahraničních věcí.

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje okolnosti žádostí o dlouhodobý pobyt např. za účelem společného soužití rodiny na území, za účelem studia na území, za účelem ochrany na území, vědeckého výzkumu nebo strpění pobytu na území.

1.2.4 Trvalý pobyt na území

Povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání žádá:

- z humanitárních důvodů
- z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele
- z důvodu, kde jeho pobyt je v zájmu České republiky
- jako nezletilé dítě nebo zletilé nezaopatřené dítě cizince, který na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu

Povolení k trvalému pobytu se po 4 letech nepřetržitého pobytu na území vydá na žádost cizinci, který na území pobývá v rámci přechodného pobytu.

Dále se povolení k trvalému pobytu vydá po 5 letech, pokud cizinec pobýval na území na vízum k pobytu nad 90 dní a na povolení k dlouhodobému pobytu. Do doby pobytu se započítávají i období nepřítomnosti cizince na území v průběhu této doby pobytu, pokud tato jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 6 po sobě jdoucích měsíců a pokud ve svém souhrnu nepřesáhla 10 měsíců. Dále se započítávají období nepřítomnosti cizince na území, které nepřesáhlo 12 po sobě jdoucích měsíců, pokud byl cizinec pracovním vyslán do zahraničí.

Žádost o povolení může cizinec podat na zastupitelském úřadu, ministerstvu nebo policii. V žádosti (úředním tiskopisu) uvede všechny své osobní údaje a přiloží k této žádosti fotografie, cestovní doklad, rodný list nebo oddací list, doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území, doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů, doklad o zajištění ubytování na území, souhlas rodiče popřípadě jiného zákonného zástupce (při pobytu dítěte) a doklad prokazující požadovanou znalost českého jazyka vydaný školou (ustanovení účinné od 1. 1. 2009). [3]

2 ČESKÉ STÁTNÍ OBČANSTVÍ

Dnem 1. 1. 1993 se Česká republika stala samostatným subjektem mezinárodního práva veřejného. Zánikem ČSFR přestaly být občané jejími státními občany a staly se ze zákona státními občany České republiky nebo Slovenské republiky. V roce 2007 nabylo státního občanství ČR 1 877 osob. Nejvíce zastoupená státní občanství cizinců žádajících o české státní občanství jsou uvedena v *Graf 2*. Cizinci mají možnost nabýt státního občanství podle Zákona ČNR č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů; kde jsou upraveny tyto způsoby nabytí českého státního občanství:

a) narozením

Dítě českého státního občanství nabývá narozením, je-li alespoň jeden z rodičů českým státním občanem. Dále platí zásada, že dítě sleduje státní občanství svých rodičů bez ohledu na místo, kde se narodilo. Od 1. 1. 1993 nabývá české státní občanství narozením i dítě narozené na Slovensku rodičům, z nichž jeden je českým státním občanem a druhý slovenským státním občanem. Výjimka z výše uvedené zásady však stále platí ve vztahu k státům vzniklým po rozpadu SSSR. Je-li druhý z rodičů státním občanem Ruské federace, je pro určení, zda narozené dítě je českým státním občanem, rozhodné příslušné ustanovení smlouvy mezi ČSSR a SSSR z roku 1980 o zamezení vzniku dvojího státního občanství. Českého státního občanství nabývá také dítě, které se narodilo na českém území, jsou-li oba jeho rodiče bezdomovci (osoby bez státní příslušnosti) a alespoň jeden z nich má povolen trvalý pobyt.

b) osvojením

Dítě, jehož alespoň jeden osvojitel je českým státním občanem, nabývá české státní občanství dnem právní moci rozsudku o osvojení. Osvojením prvního stupně se mění příjmení osvojence. Na rodném listě jsou dále uváděni pokrevní rodiče. Při nezrušitelném osvojení jsou osvojitelé zapsáni v matrice narození místo rodičů osvojence a ve výpisu z matriky (na rodném listě) uváděni jako rodiče dítěte. Nabytí českého státního občanství osvojence lze tedy uznat, jestliže alespoň jeden z osvojitelů je českým státním občanem.

c) určením otcovství

Dítě narozené mimo manželství, jehož matka je cizí státní občankou nebo bezdomovkyní a otec českým státním občanem, nabývá českého státního občanství dnem souhlasného prohlášení rodičů o určení otcovství, nebo dnem právní moci rozsudku o určení otcovství.

d) nalezením na území ČR

Fyzická osoba mladší patnácti let nalezená na území ČR je českým státním občanem, pokud se neprokáže, že nabyla narozením státní občanství jiného státu. Rozhodující pro určení státního občanství je místo narození. Děti bezdomovců, kteří nemají na území ČR povolen trvalý pobyt, se narozením na území ČR nestávají českými státními občany.

e) prohlášením

Fyzická osoba, která byla k 31. 12. 1992 státním občanem ČSFR, ale neměla ani české státní občanství ani slovenské státní občanství, si může zvolit české státní občanství prohlášením podle § 6 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství ČR, ve znění pozdějších předpisů. Orgán příslušný k přijetí prohlášení, by si měl před jeho přijetím ověřit, zda osoba, která chce prohlášení učinit: [17]

- se narodila před 1. 1. 1969 v cizině;
- se do 31. 12. 1992 nestala slovenským občanem ani českým občanem a k tomuto datu byla státním občanem ČSFR.

f) udělením

České státní občanství lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky:

- má na území ČR ke dni podání žádosti nepřetržitý trvalý pobyt alespoň 5 let;
- prokáže, že byla propuštěna ze státního svazku cizího státu, nebo která nabytím českého státního občanství pozbude dosavadní cizí státní občanství, nejde-li o bezdomovce;
- nebyla v posledních pěti letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin;
- prokáže znalost českého jazyka. [4]

2.1 Postup při podání žádosti

Žádost o udělení českého státního občanství se podává u obecního úřadu v místě trvalého pobytu. Obecní úřad vyplní se žadatelem dotazník a ověří pohovorem znalost českého jazyka.

Žadatel předloží k žádosti rodný list, pokud uzavřel manželství, také oddací list. Předložení těchto dokladů může příslušný orgán podle § 26 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů; za určitých podmínek prominout. Dále žadatel předkládá doklad o propuštění ze státního svazku cizího státu, výpis z Rejstříku trestů a životopis.

Jsou-li do žádosti rodičů zahrnuti děti mladší patnácti let nebo podávají-li zákonní zástupci pro dítě žádost samostatně, musí předložit rodný list dítěte. Pokud žádost podává pouze jeden z rodičů, je vždy nutné připojit souhlas druhého rodiče se změnou státního občanství dítěte. Dále je nutné k žádosti připojit doklad o propuštění ze státního svazku cizího státu. [4]

2.1.1 Doklady cizích států

V případě, že jsou doklady předkládané k žádosti, vystaveny orgány cizího státu, musí být opatřeny potřebnými ověřeními, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána. Cizozemské doklady, jsou-li vystaveny v cizím jazyce, musí být úředně přeloženy do českého jazyka. Úřední překlady provádějí soudem ustanovení tlumočníci. Seznamy tlumočnicků vedou krajské soudy, v jejichž obvodu má tlumočnick trvalé bydliště. [4]

2.1.2 Správní řízení o žádosti

Zvláštností řízení o udělení státního občanství je, že o žádosti rozhoduje jiný orgán, než u kterého se žádost podává.

Obecní úřad po přijetí žádosti a ověření totožnosti žadatele vyplní s žadatelem dotazník. Rovněž tak je třeba v žádosti výslovně s uvedením důvodu uvést, jestliže žadatel žádá o prominutí složení státoobčanského slibu. Obecní úřad také ověří pohovorem znalost českého jazyka a učiní o tom záznam. Po přijetí žádosti si obecní úřad vyžádá stanovisko obecního úřadu podle místa trvalého pobytu žadatele. Po obdržení stanoviska z obecního

úřadu a po uplynutí případné lhůty, kterou žadatelé stanovil k předložení chybějících dokladů, zašle obecní úřad spis prostřednictvím cizinecké policie Ministerstvu vnitra. Spis by měl obsahovat:

- žádost,
- dotazník k žádosti,
- všechny žadatelem předložené doklady,
- záznam o pohovoru, kterým byla ověřena žadatelova znalost českého jazyka,
- stanovisko obecního úřadu.

Cizinecká policie potvrdí délku trvalého pobytu žadatele na území ČR, připojí své stanovisko a spis zašle Ministerstvu vnitra.

Pokud k žádosti nejsou připojeny stanovené doklady, přeruší Ministerstvo vnitra řízení o udělení státního občanství. Nevyhoví-li Ministerstvo vnitra žádosti o udělení českého státního občanství, vydá ve věci zamítavé rozhodnutí. Proti rozhodnutí o nevyhovění žádosti o udělení občanství České republiky lze podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad (odvolání) ministrovi vnitra prostřednictvím oddělení státního občanství a matrik Ministerstva vnitra.

Ministerstvo vnitra může přerušit správní řízení a stanovit lhůtu pro odstranění vad (například z důvodu doplnění dokladů, které musí být obligatorně připojeny k žádosti, nebo jiných dokladů nezbytných k posouzení otázky, zda jsou splněny podmínky pro udělení českého státního občanství). Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o přerušení správního řízení nelze podat rozklad (není opravný prostředek). [4]

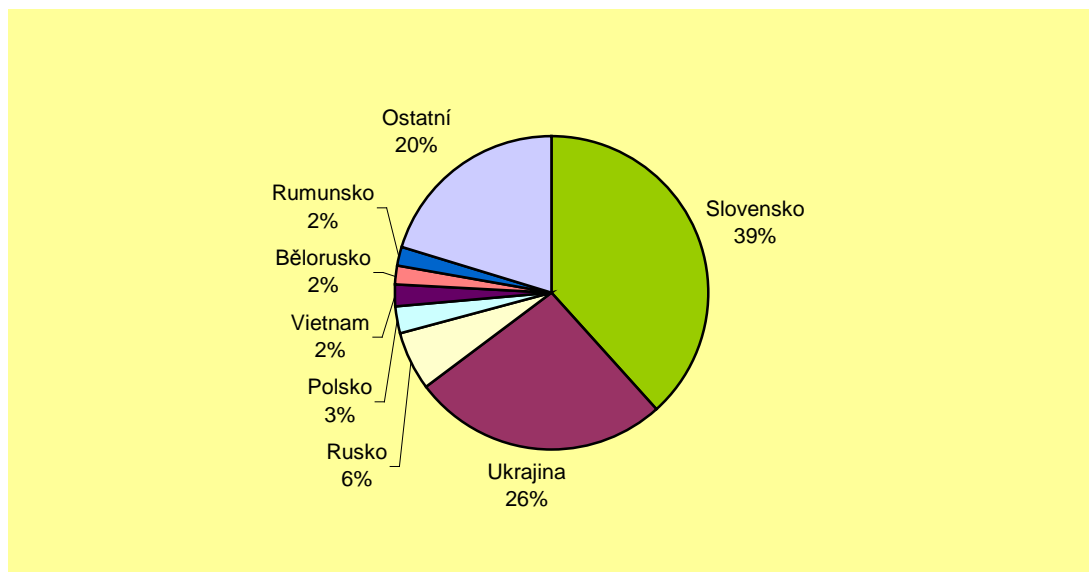
2.1.3 Správní poplatek a státoobčanský slib

Před složením státoobčanského slibu a předáním listiny zajistí obecní úřad vybrání správního poplatku, který činí 10 000 Kč [17] a vybírá se v kolkových známkách před převzetím udělovací listiny žadatelem. Horní díl kolkových známek vylepí obecní úřad na listinu, spodní díl na zápis o složení státoobčanského slibu. Ministerstvo financí může částečně snížit správní poplatek až na částku 1 000 Kč těmto skupinám žadatelů o udělení českého státního občanství:

- občanům Slovenské republiky,
- občanům Řecka, kteří v České republice trvale žijí,
- osobám, které přesídlily do České republiky na základě pozvání vlády,
- osobám, které byly omylem považovány za české státní občany a v důsledku toho jim byl vydán i občanský průkaz,
- osobám, které bývaly státními občany České (Československé) republiky.

Před předáním listiny převezme obecní úřad od žadatele všechny doklady o jeho dosavadní státní příslušnosti. Fyzická osoba skládá státoobčanský slib slavnostní formou před tajemníkem obecního úřadu, nebo tajemníkem obvodního úřadu či magistrátu. [4] Průběhu státoobčanského slibu se budu podrobněji věnovat v praktické části této bakalářské práce.

Graf 2. Státní občanství ČR nabytá během roku 2007 podle předchozího státního občanství.

Zdroj: [10]

3 EKONOMICKÁ AKTIVITA CIZINCŮ

Česká republika je otevřenou ekonomikou, proto je žádoucí, aby si stanovila některé zásady pro imigrační politiku. Česká republika by měla být otevřená imigrantům, kteří si jsou schopni do určité lhůty najít jakoukoli práci ať už manuální nebo intelektuální. [6] Cizinci přicházející na naše území za prací jsou vítaným zdrojem lidské síly na trhu práce. Tito imigranti vykonávají zaměstnání o které není mezi obyvateli ČR zájem a počet imigrantů se od roku 2005 rapidně zvyšuje. [5]

Míra zapojení do legálního trhu práce patří k nezbytným podmínkám celkové společenské integrace cizinců. Mezi ukazatele míry integrace spojené s pracovním trhem můžeme zahrnout například diskriminaci na pracovním trhu, rovný přístup k pracovním příležitostem, stupeň využití dosaženého vzdělání a kvalifikace, možnosti zvyšování kvalifikace, vertikální i horizontální pracovní mobilitu či pracovní a mzdový postup.

Volný přístup na trh práce ČR mají občané EU/EHP a Švýcarska a jejich rodinní příslušníci již nejsou z hlediska zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů; považováni za cizince a v souladu s tímto zákonem mají stejné právní postavení jako občané České republiky. Ostatní cizinci, kteří nejsou občany EU/EHP a Švýcarska ani jejich rodinnými příslušníky, mohou vykonávat práci na území ČR za podmínky, že obdrželi povolení k zaměstnání a povolení k pobytu, pokud zákon o zaměstnanosti nestanovuje jinak. Přehled zaměstnanosti těchto dvou skupin cizinců je uveden v následující tabulce (*Tab. 1*).

Tab. 1. Zaměstnanost cizinců podle zemí, pohlaví a postavení v zaměstnání, 31. 12. 2007.

Země	Zaměstnaní cizinci			Živnostníci			Evidovaní úřady práce		
	celkem								
	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
Cizinci celkem	309 027	210 285	98 742	68 785	48 879	19 906	240 242	161 406	78 836
EU/EHP/ESVO	159 580	111 515	48 065	14 829	12 022	2 807	144 751	99 493	45 258
Ostatní země	149 447	98 770	50 677	53 956	36 857	17 099	95 491	61 913	33 578

Zdroj: [8]

3.1 Platná povolení k zaměstnání cizinců ze třetích zemí

Povolení se vyžaduje pouze u osob s vízy k přechodnému pobytu, na krátkodobá víza do 90 dnů pobytu a dlouhodobá víza nad 90 dnů. Povolení k zaměstnání může úřad práce cizinci vydat na pracovní místo, které je hlášeno zaměstnavatelem jako volné, které nelze s ohledem na požadovanou kvalifikaci nebo nedostatek volných pracovních sil obsadit jinak a zaměstnavatel obdržel povolení získávat zaměstnance ze zahraničí. Povolení se vydává též cizinci, který bude sezónním zaměstnancem na dobu šesti měsíců v kalendářním roce, pokud mezi jednotlivými zaměstnáními uplyne doba nejméně šesti měsíců. [5]

Povolení k zaměstnání se nevyžaduje u cizince, který:

- a) obdržel azyl na území ČR;
- b) má povolení k trvalému pobytu na území ČR;
- c) je rodinným příslušníkem člena diplomatické mise, konzulárního úřadu nebo rodinným příslušníkem zaměstnance mezinárodní vládní organizace se sídlem na území ČR;
- d) je výkonným umělcem, pedagogickým pracovníkem, akademickým pracovníkem vysoké školy, vědeckým pracovníkem, který je účastníkem vědeckého setkání, žákem nebo studentem do 26 let věku, sportovcem, osobou, která v ČR zajišťuje dodávky zboží nebo služeb nebo toto zboží dodává nebo osobou, která provádí montáž na základě obchodní smlouvy, případně provádí záruční a opravářské práce, a jejíž pobyt na území ČR nepřesáhne sedm po sobě jdoucích kalendářních dnů nebo celkem 30 dnů v kalendářním roce;
- e) je zaměstnán na území ČR podle mezinárodní smlouvy;
- f) je členem záchranné jednotky a poskytuje pomoc na základě mezistátní dohody o vzájemné pomoci při odstraňování následků havárií a živelných pohrom;
- g) je zaměstnán v mezinárodní hromadné dopravě;
- h) je akreditován v oblasti sdělovacích prostředků;
- i) je vojenským nebo civilním personálem ozbrojených sil vysílajícího státu;
- j) vykonává práci v rámci přípravy na budoucí povolání ve školách a školských zařízeních zařazených do sítě škol;

- k) je vyslán na území České republiky v rámci poskytovaných služeb zaměstnavatelem usazeným v jiném členském státu Evropské unie;
- l) pobývá na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny;
- m) pobývá na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu Evropské unie za účelem zaměstnání, pokud od vydání tohoto povolení uplynulo více než 12 měsíců.

Zaměstnavatel, právnická nebo fyzická osoba, ke které byl cizinec svým zaměstnavatelem vyslán na základě smlouvy k výkonu práce, je povinen písemně **informovat o této skutečnosti příslušný úřad práce nejpozději v den nástupu tohoto cizince** k výkonu práce. [5]

3.2 Živnostenské oprávnění cizinců

Podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů, mohou na území České republiky podnikat i cizinci stejně jako občané ČR, pokud splní určité podmínky dané tímto zákonem a souvisejícími předpisy. Cizinci mohou podnikat v rámci živnostenského zákona jako zahraniční fyzické osoby, ale mohou zakládat i právnické osoby nebo zřizovat na území České republiky organizační složky svého podniku v zahraničí. [5]

Zahraniční fyzická osoba, která by chtěla začít podnikat na území ČR, musí mít povolení pobyt za účelem podnikání (zákon č. 326/1999 Sb.), nejedná-li se o občana členského státu Evropské unie nebo státu, s nímž má Česká republika uzavřenu smlouvu, která toto omezení nepřipouští. [5]

Zahraničním podnikatelům s pobytem nad 90 dnů za účelem podnikání, vzniká živnostenské oprávnění zápisem do obchodního rejstříku, a to v rozsahu zapsaného předmětu podnikání. Ostatním cizincům podnikajícím v režimu živnostenského zákona (občané EU, občané EHP, cizinci s trvalým pobytem a azylanty) vzniká živnostenské oprávnění dnem ohlášení, resp. u koncesovaných živností je vázáno na den nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese.[5]

V roce 1998 a 2001 došlo k rozsáhlým novelám živnostenského zákona. Tyto dvě novely znamenaly, oproti běžnému růstu cizinců s živnostenským oprávněním, pokles podnikatelů v těchto letech. Příčinou poklesu bylo, že živnostenské úřady podnikatele – cizince, kteří nepředložili povinné doklady o pobytu a i jiné, začaly postupně vyřazovat z evidence živnostenského podnikání.

Od roku 2003 se však již reálně projevil relativně vysoký nárůst počtu těchto osob. Počet cizinců z členských zemí EU s platným živnostenským oprávněním soustavně rostl a v letech 2004 a 2005 v České republice podnikalo více než 13 tis. osob z celkového počtu 67 tis. cizinců s živnostenským oprávněním. V roce 2007 bylo vydáno 85 409 živnostenských oprávnění. V Tab. 2 jsou uvedena aktuální data vydaných platných živnostenských oprávnění podle odvětví a 8 nejčetnějších zemí.

Tab. 2. Vydaná platná živnostenská oprávnění podle odvětvové klasifikace ekonomických činností — 8 nejčetnějších zemí — 31. 12. 2007.

Odvětvová klasifikace ekonomických činností	Vydaná platná ŽO, celkem	Vietnam	Ukrajina	Slovensko	Polsko	Německo	Rusko	Bulharsko	Moldavsko
Obchod; opravy	38 246	25 804	2 334	2 275	931	766	683	490	85
Stavebnictví	17 446	36	11 399	4 175	254	70	101	225	433
Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu	12 491	238	6 804	1 539	232	432	448	233	314
Zpracovatelský průmysl	6 822	170	2 772	2 248	193	149	105	166	173
Ubytování a stravování	3 363	1 738	255	292	92	123	51	57	9
Ostatní veřejné, soc. služby	2 817	208	1 135	498	86	81	187	55	43
Vzdělávání	1 728	10	90	210	30	151	70	18	3
Zemědělství, lesnictví, rybolov	1 221	17	691	327	23	10	7	15	51
Doprava, skladování a spoje	764	15	209	170	43	21	65	19	6
Ostatní	511	149	134	57	14	9	15	12	2
Celkem	85 409	28 385	25 823	11 791	1 898	1 812	1 732	1 290	1 119

Zdroj: [8]

Jak je patrné z výše uvedené tabulky celkový počet živnostníků ovlivňují především občané Vietnamu (28,4 tis.) a státní příslušníci Ukrajiny (25,8 tis.). Za zmínku stojí také fakt, že nejvíce cizinců podnikajících ve vzdělávání pochází z Velké Británie. Myslím, že je to dáno tím, že se zde snadno mohou uplatnit jako soukromí učitelé angličtiny, která je v dnešní době velmi žádaná. Nejméně jsou zastoupeni občané Lucemburska, Malty, Estonska či Jordánska.

II. ANALYTICKÁ ČÁST

4 PROBLEMATIKA IMIGRANTŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI

Praktická část mé bakalářské práce bude navazovat na předešlou teoretickou část se zaměřením na problematiku imigrace v Olomouckém kraji.

4.1 Stav obyvatelstva v Olomouckém kraji

Podle předběžných výsledků demografické statistiky žilo ke 30. červnu 2008 v Olomouckém kraji celkem 641 897 obyvatel, což je o 1 330 osob více než ve stejném období minulého roku. Z celkového počtu obyvatel tvořily 51,2 % ženy. K nárůstu populace během prvního pololetí přispěl zejména velmi příznivý přirozený přírůstek, který pro Olomoucký kraj znamenal převahu 234 narozených nad zemřelými. Kladný přirozený přírůstek vykázaly okresy Olomouc, Šumperk a Přerov. Naopak na Prostějovsku a Jesenicku byl zaznamenán vyšší počet zemřelých. [10]

Celkový přírůstek obyvatel dosáhl za prvních šest měsíců tohoto roku počtu 106 osob, což ve srovnání s ostatními kraji představuje jednoznačně nejnižší výsledek. Příčinu této nízké hodnoty můžeme spatřit ve vyšším počtu vystěhovaných obyvatel. Zatímco se ve stejném období loňského roku do kraje nastěhovalo o 493 osob více než se vystěhovalo, za první polovinu roku 2008 jich naopak 128 ubylo. Záporné znaménko u bilance přistěhovalých a vystěhovalých tak můžeme spatřit pouze v Olomouckém kraji. Největší „odsun“ obyvatel zaznamenal okres Přerov (-97 obyvatel), dále Šumperk (-78 obyvatel) a Jeseník (-77 obyvatel). Celkový pohyb obyvatelstva v okresech Olomouckého kraje je vyjádřen v *Graf 3*. Na pokles obyvatel nemělo přitom vliv zahraniční stěhování (přírůstek 586 osob), ale migrace v rámci krajů ČR, při které opustilo Olomoucký kraj 714 osob. [10]

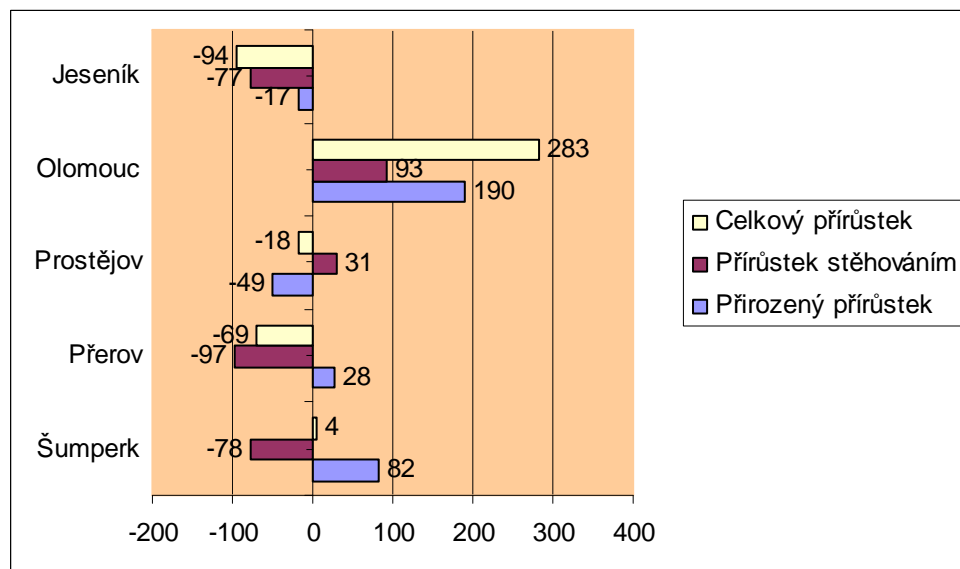
Tab. 3. Objem vnitřního stěhování v Olomouckém kraji ve srovnání s celou Českou republikou za první pololetí roku 2008.

Oblast	Přistěhovalí			Vystěhovalí			Rozdíl celkem
	z ciziny			do ciziny			
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	
Česká republika	14 344	25 462	39 806	981	1841	2822	36 984
Olomoucký kraj	203	487	690	52	52	104	586

Zdroj: [10]

Podle statistických informací má Olomoucký kraj ve srovnání s ostatními kraji nejnižší počet cizinců žádajících o pobyt na území České republiky. Dvě třetiny cizinců jsou muži ve věkové skupině 25 až 39 let. V Tab. 3 jsou rozdělena data podle přistěhování a vystěhování v Olomouckém kraji. Je zde uveden podíl Olomouckého kraje na celé České republice.

Graf 3. Pohyb obyvatelstva v okresech Olomouckého kraje v prvním pololetí roku 2008.

Zdroj: [10]

4.2 Pobyt cizinců v Olomouckém kraji

Na území Olomouckého kraje k poslednímu červnu 2008 žilo 9 995 zaevidovaných cizinců (bez osob s platným azylem), z toho více jak polovina cizinců (5 088 osob) s trvalým pobytem. V okrese Olomouc žilo ke stejnému datu 4 486 cizinců, z nichž 2 144 osob mělo trvalý pobyt. [12] V následující tabulce (Tab. 4) jsou uvedeny počty cizinců s povoleným pobytem ve všech okresech Olomouckého kraje.

Tab. 4. Cizinci s povoleným pobytem v Olomouckém kraji k 30. 6. 2008.

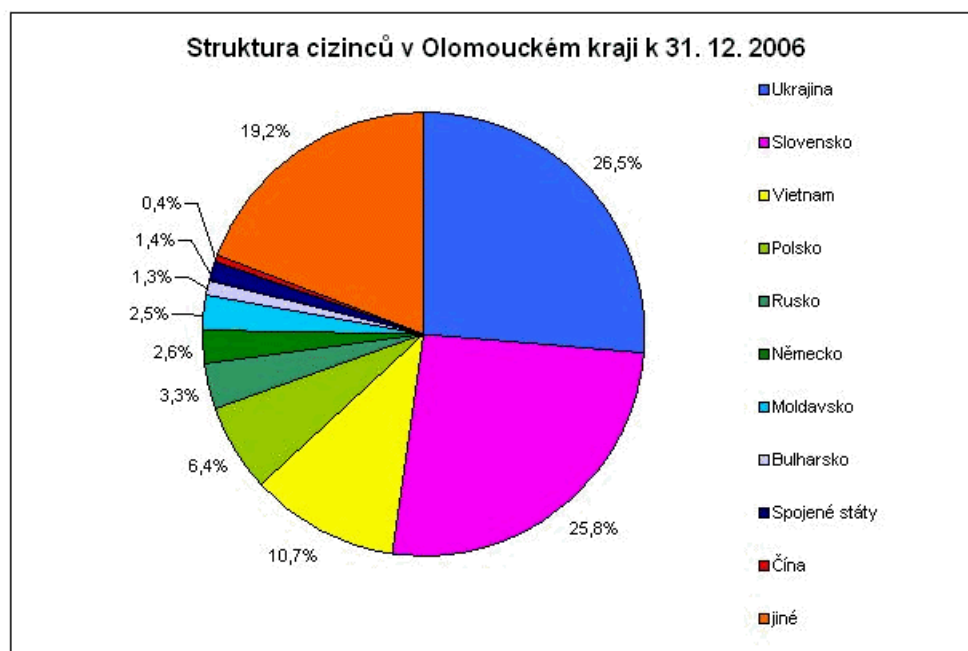
Kraj	Okres	Druh pobytu		Celkem
		Trvalý	Dlouhodobý	
Olomoucký	Jeseník	484	267	751
	Olomouc	2144	2342	4486
	Prostějov	715	516	1231
	Přerov	1021	1375	2396
	Šumperk	724	407	1131
Celkem z Olomoucký		5088	4907	9995

Zdroj: [11]

Podle Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Ministerstva vnitra ČR se celkový počet cizinců v Olomouckém kraji od roku 1996 zvýšil. K 31. 12. 1996 počet cizinců pro srovnání činil 6 037 osob a po 12 letech jich přibylo 3 958 (nárůst o 52,5 %). V okrese Olomouc za stejné období přibylo 1 786 osob (zvýšení o 60 %).

V Olomouckém kraji k 31. 12. 2006 měla největší skupina cizinců národnost ukrajinskou (26,5 % z celkového počtu cizinců v Olomouckém kraji), dále slovenskou (25,8 %), vietnamskou (10,7 %) a polskou (6,4 %). V následujícím grafu (*Graf 4*) je uvedena struktura cizinců v Olomouckém kraji z roku 2006. Aktuálnější informace nejsou ještě dostupné, ale uvedené složení cizinců bude zřejmě totožné i pro rok 2008. [12]

Graf 4. Struktura cizinců v Olomouckém kraji k 31. 12. 2006.

Zdroj: [12]

V porovnání s ostatními kraji žije nejvíce cizinců z Ukrajiny v okresech Olomouc a Prostějov, Slováci a obyvatelé z Vietnamu žijí hlavně v okresech Olomouc a Přerov.

4.3 Čeština pro cizince

Cizinci žádající o trvalý pobyt mají nově povinnost od 1. 1. 2009 prokazovat znalost českého jazyka, aby povolení k trvalému pobytu na území České republiky mohli získat. Ministerstvo vnitra informuje cizince formou letáků (PŘÍLOHA P II). Tato povinnost se nevztahuje na občany Evropské unie, Norska, Islandu, Lichtenštejnska, Švýcarska a na jejich rodinné příslušníky. [15]

Od 1. září 2008 je možné přihlásit se na zkoušku na jedné z vybraných škol. Žadatelům o trvalý pobyt v ČR stát na základě poukazu, který vystaví Ministerstvo vnitra, hradí první pokus o složení zkoušky.

Úrovně jednotlivých zkoušek z češtiny jako cizího jazyka odpovídají dělení úrovní jazykových znalostí z cizího jazyka podle SERRJ (Společenský evropský rámec pro jazyky). Úroveň A1 představuje tyto jazykové dovednosti:

Žák se velmi jednoduchým způsobem zapojí do rozhovoru v nejběžnějších každodenních situacích, tj. ptá se a odpovídá na otázky týkající se jeho osoby, jeho bydliště, majetku, příbuzných a známých lidí:

- při návštěvě veřejných zařízení, pošty, při objednávání služby či jídla a při nákupech;
- při styku s úřední osobou (formuláře, vývěsky);
- při návštěvě zdravotního zařízení;
- ve společenském styku (písemné i ústní pozvání, plakáty);
- při ubytování, lokalizaci místa a při cestování veřejnou dopravou.

Zkouška z českého jazyka se skládá z písemné části a ústní části. V den úspěšného vykonání zkoušky vydá škola uchazeči osvědčení. [15]

Při neúspěšném absolvování zkoušky se uchazeč může znovu přihlásit na zkoušku v nejbližším možném termínu (další pokusy již nejsou hrazeny Ministerstvem vnitra).

V Olomouckém kraji je možné zkoušku vykonat na těchto školách:

- Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Olomouc (Olomouc),
- Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky (Přerov),
- Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky (Šumperk),
- Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta (Olomouc).

Českým jazykem pro cizince se budu více zabývat v dotazníkovém průzkumu.

Každý cizinec, který žije trvale nebo se převážně zdržuje v Olomouckém kraji může na vlastní žádost nabýt české státní občanství. Žádost v Olomouckém kraji podává cizinec na Krajském úřadě, odboru správním a legislativním, který mimo jiné vykonává i veškeré činnosti na úseku státního občanství. Pokud cizinec žádá o udělení státního občanství musí přijít na oddělení správní, odboru správního a legislativního, a předložit veškeré doklady viz. teoretická část.

Spis s veškerými dokumenty při žádosti o české státní občanství je prostřednictvím cizinecké policie zaslán Ministerstvu vnitra. Ministerstvo vnitra rozhodne v řízení o

udělení nebo neudělení občanství, podle daných skutečností. Většina žádajících cizinců, tak uvádí jako důvod nabytí českého státního občanství rodinné důvody, zaměstnání nebo rovnocenné postavení ve společnosti. [15]

5 NABÝVÁNÍ ČESKÉHO STÁTNÍHO OBČANSTVÍ CIZINCI V OLOMOUCKÉM KRAJI

Podmínky a způsoby nabývání českého státního občanství jsou podrobně popsány v teoretické části. V analytické části se budu podrobněji zabývat situací v Olomouckém kraji (tzn. počtem žádajících cizinců, zemí původu a důvody nabývání českého občanství).

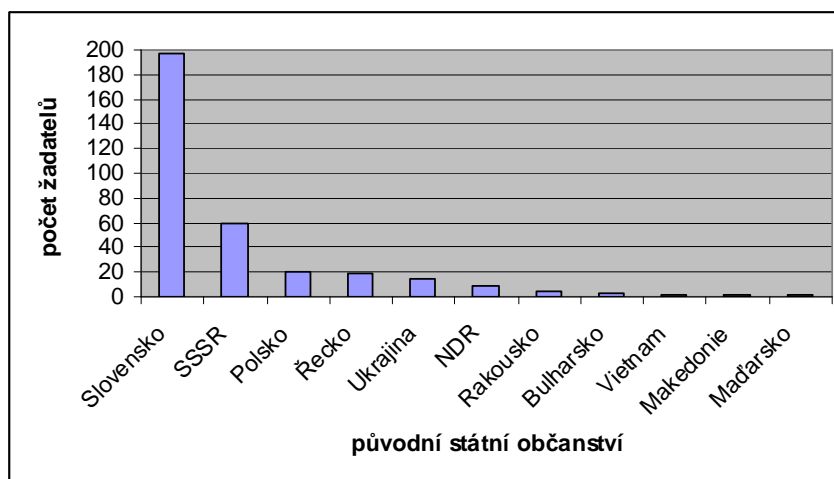
5.1 Nabytá česká státní občanství od r. 1969 do 1992

S vytvořením československé federace vzniklo i občanství české a občanství slovenské. Ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, který nabyt účinnosti dne 1. 1. 1969, vycházel ze zásady prvotnosti státního občanství republik. Článek 5 tohoto ústavního zákona ve svém původním znění stanovil, že státní občan každé z obou republik je zároveň státním občanem československým. V letech 1969 až 1992 se nabytím českého občanství nabývalo zároveň i československého státního občanství. [4]

Podle evidenčního informačního systému vedeného Olomouckým krajem v tomto období žádalo o nabytí českého státního občanství 334 osob. Z toho nabylo státní občanství 95 osob udělením, 90 osob nabylo české státní občanství navrácením podle zákona č. 88/1990 Sb., sňatkem nabylo české občanství 21 osob, naturalizací 1 osoba a zbytek osob nepřevzalo osvědčení o nabytí státního občanství nebo zemřelo.

V následujícím grafu (*Graf 5*) jsou uvedeny počty žadatelů o české státní občanství a jejich původní státní občanství. Nejvíce žadatelů o státní občanství mělo původní občanství Slovenské republiky (tj. 197 osob, kde 157 nabylo občanství navrácením a 40 osob udělením), další početně nejvíce zastoupené občanství je z bývalého SSSR (jsou zde zahrnuti také občané Ukrajiny v počtu 15 osob) a dále Polsko (20 osob) a Řecko (19 osob).

Graf 5. Státní občanství nabytá v letech 1969 až 1992 podle předchozího státního občanství v Olomouckém kraji.

Zdroj: [14]

5.2 Nabytá česká státní občanství od roku 1993 do roku 2003

Informace budu opět čerpat z krajského informačního evidenčního systému, údaje za toto období jsou nepřehledně seříděny, protože byly dány dohromady údaje z různých okresních úřadů v Olomouckém kraji a je složité vytřídit tyto údaje, proto níže uvedené informace nebudou tak podrobné.

V roce 1993 nabylo české státní občanství v Olomouckém kraji 13 403 občanů většinou Slovenské republiky. Tento nárůst žádostí o nabytí českého státního občanství byl zapříčiněn rozpadem Československé republiky na Českou republiku a Slovenskou republiku. Podávání žádostí slovenskými občany se stalo masovým jevem, na který nebyly okresní úřady ani MV ČR připraveny. Během jediného měsíce, prosince 1992, bylo slovenskými občany podáno několik desítek tisíc žádostí. [4]

V roce 1994 nabylo české státní občanství v Olomouckém kraji 2 774 občanů (většinou Slovenské republiky). Dále byli nejvíce zastoupeni občané Ukrajiny, Ruska, Moldávie, Řecka, USA a Jugoslávie.

V roce 1995 nabylo již podstatně méně cizinců české státní občanství. V Olomouckém kraji jich bylo 511, z toho 344 Slováků, 37 občanů Řecka, 25 občanů Ukrajiny, 15 občanů Ruska, 12 občanů Bulharska, 10 občanů Polska, Jugoslávie nebo USA.

Počet žádajících cizinců postupně klesá, v roce 1996 jich žádalo jen 440 a zde opět převažují občané Slovenské republiky, Ukrajiny, Ruska, Rumunska, Řecka, ale i Vietnamu.

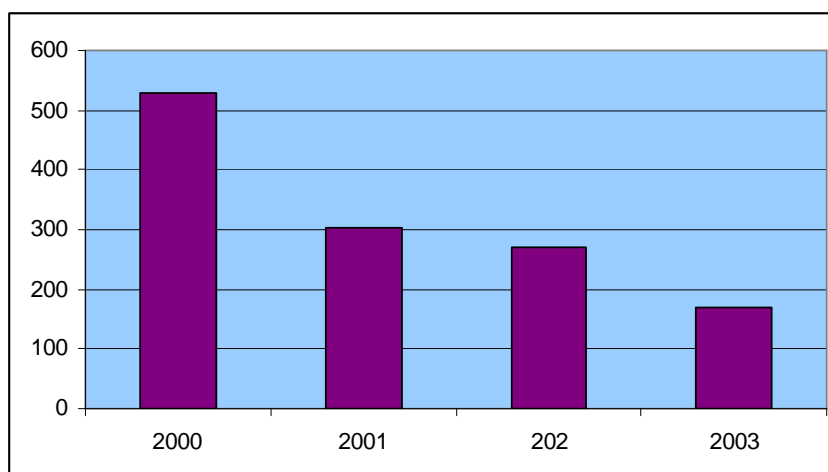
V roce 1997 byl počet žádajících cizinců skoro stejný jako v předešlém roce, tedy 430 žadatelů. Počet těchto žadatelů se již ustálil a objevují se zde i občané se státním občanstvím Kuby, Afghanistánu, Angoly nebo Madagaskaru.

V roce 1998 se počet žadatelů mírně zvýšil na 540 osob. Opět zde převažují Slováci (224 osob) a občané Ukrajiny. Objevují se zde také občané se státním občanstvím Bosny a Hercegoviny, Arménie nebo Vietnamu.

V roce 1999 se počet žadatelů opět zvýšil na 730 osob. Zde zase převažují občané Slovenské republiky. Jsou zde zastoupeni také občané Německa, Švýcarska, USA, Švédska či Vietnamu.

Od roku 2000 se postupně začíná počet žádajících cizinců o české státní občanství snižovat. V následujícím grafu (Graf 6) je znázorněn postupný pokles až do roku 2003. Snižuje se počet žádajících Slováků a začínají žádat více občané USA, Švýcarska nebo Kazachstánu.

Graf 6. Počet cizinců, kteří nabyli české státní občanství v Olomouckém kraji během let 2000–2003.

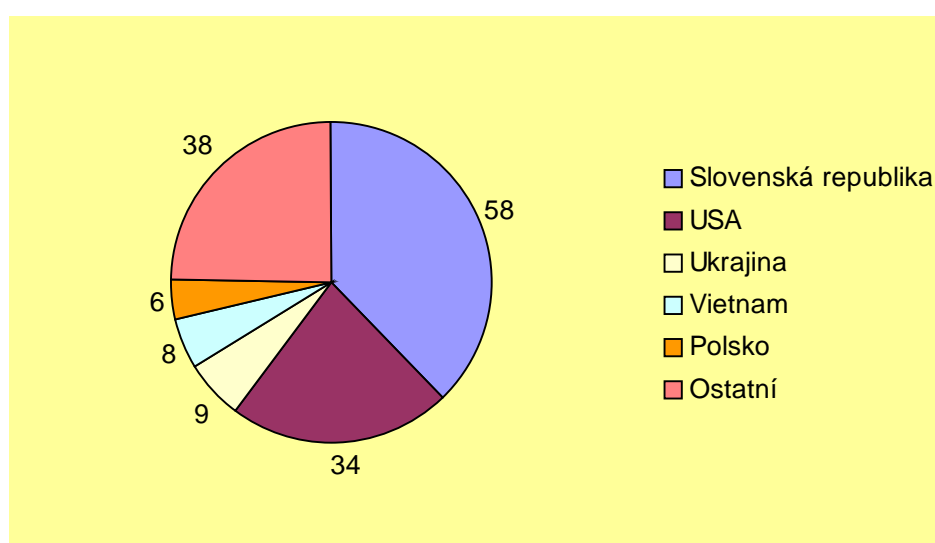

Zdroj: [14]

5.3 Nabytá česká státní občanství od roku 2004 do roku 2008

Pro následující porovnání údajů z evidenčního informačního systému vedeného Olomouckým krajem jsem si stanovila období posledních 4 let. Informace v systému jsou již přehledně seříděny, proto mohu uvést i lepší grafické znázornění údajů. V roce 2004 nabylo státní občanství 153 osob. V následujícím grafu jsou uvedena původní státní občanství žadatelů o české státní občanství v roce 2004.

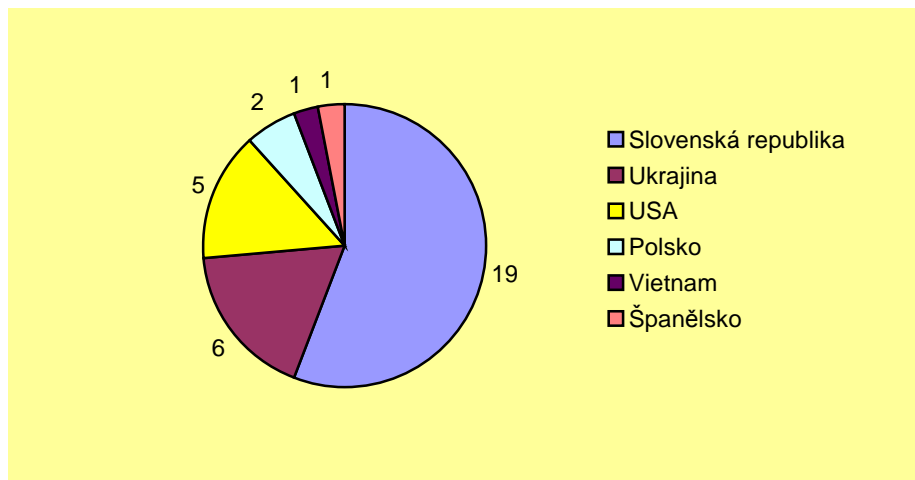
Graf 7. Původní státní občanství žadatelů o české státní občanství za rok 2004.

Zdroj: [14]

V roce 2005 se počet osob nabývajících české státní občanství snížil na 97 osob. Většinou se jedná o občany Slovenské republiky, Polska a Ukrajiny. V roce 2006 nabylo české státní občanství 91 osob, převažují občané Slovenska, Ukrajiny a Kazachstánu. V roce 2007 nabylo české státní občanství pouze 56 osob převážně ze Slovenska a Ukrajiny. V letošním roce zatím nabylo státní občanství 34 osob (od 1. 1. 2008 do 31. 9. 2008). Složení osob, které nabyly české občanství v tomto období je v následujícím grafu uveden podle jejich původního státního občanství.

Graf 8. Struktura původního státního občanství cizinců, kteří nabyli české občanství v roce 2008.

Zdroj: [14]

Podle výše uvedených údajů z evidenčního informačního systému vedeného Olomouckým krajem je patrné, že postupně začal klesat zájem cizinců, kteří trvale žijí v České republice o zažádání a poté nabytí českého státního občanství. Nejvíce jsou zastoupeni občané Slovenské republiky, kteří z důvodů zaměstnání či založení rodiny a usídlení v České republice, žádají o české občanství nejčastěji. Důvodem je také fakt, že je pro ně velmi snadné se životu v České republice přizpůsobit, jak z hlediska sociálního a kulturního, tak i po jazykové stránce.

5.4 Státoobčanský slib – dotazníkové šetření

Během vypracovávání teoretické části jsem zjistila, že postup, kterým by se měl správní orgán při složení státoobčanského slibu řídit není upraven v žádném právním předpise. V zákoně č. 40/1993 Sb., o státním občanství ČR, ve znění pozdějších předpisů, je pouze uvedeno, že by měl slib být proveden slavnostní formou a za účasti tajemníka a zaměstnance matriky. Zajímalo mě, jak takový slib probíhá v okresních městech Olomouckého kraje, a proto jsem se rozhodla provést malý dotazníkový průzkum a popsat, jak by takový slib měl vypadat.

Dotazníkový průzkum jsem prováděla elektronickou formou (e-mailem) a poslala jsem jej na matriky třinácti správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Olomouckém kraji. Dotazník obsahoval tyto 4 otázky:

- 1) Jakou formou probíhá státoobčanský slib na vašem úřadě? (slavnostní = obřad, neformální, jinak....)
- 2) Je přítomen tajemník při činnostech (vyřízení formalit) před zahájením slibu?
- 3) Mohou být u tohoto obřadu rodinní příslušníci a přátelé?
- 4) Probíhá po slavnostním aktu neformální beseda (seznámení s městem, rozhovor o poměrech v jeho rodné zemi, přivítání občana,.....)?

5.4.1 Vyhodnocení dotazníku a průběh složení státoobčanského slibu

Návratnost elektronického dotazníku byla 100 %. Na první otázku odpověděli všichni shodně. Na všech obecních úřadech probíhá tento akt slavnostní formou většinou v obřadních síních městských úřadů. Zaměstnanci krajského úřadu v Olomouci, odboru správního a legislativního, mají rozděleny správní obvody obcí s rozšířenou působností (tedy 13 měst). Jednotlivé úřednice přijímají žádosti cizinců, vyplňují s nimi dotazníky (PŘÍLOHA P III) a provádí záznam o pohovoru, kterým byla ověřena znalost českého jazyka (PŘÍLOHA P IV).

Úřednice krajského úřadu po obdržení listiny od Ministerstva vnitra osloví příslušný sekretariát tajemníka a dohodne konkrétní závazný termín uskutečnění státoobčanského slibu, příp. další organizační záležitosti a podle dohodnutého termínu vyhotoví pozvánku. V pozvánce kromě stanoveného dne složení slibu úřednice

krajského úřadu uvede pokyny, které obdržela od MV ČR (většinou jde o pokyn v jaké výši si má cizinec přinést kolkovou známku za udělení státního občanství, k vrácení všech dokladů, které osvědčují jeho dosavadní státní občanství, upozornění na možnost zúčastnit se slavnostního aktu složení státoobčanského slibu i pro nejbližší příbuzné, apod.) a zašle ji cizinci a tajemníkovi obce na vědomí.

Dále úřednice krajského úřadu předem připraví a zašle tajemníkovi obce pro vlastní slavnostní akt písemně stručné představení cizince (kdy a kde se narodil, jakým způsobem přišel na území ČR a jak dlouho tady žije, vzdělání, zaměstnání, osobní stav, důvody, které vedly k podání žádosti o udělení českého státního občanství, dosažené významné úspěchy v životě a v zaměstnání apod.), dále připraví na základě spisové dokumentace protokol o převzetí listiny, do něhož zapracuje pokyny ministerstva vnitra a zápis o složení státoobčanského slibu. Připravené podklady vezme s sebou k obecnímu úřadu s rozšířenou působností, kde bude uskutečněn státoobčanský slib.

Vlastní státoobčanský slib začíná při příchodu cizince a úřednice krajského úřadu. V místnosti určené obcí, v níž by měl být k dispozici psací stroj pro doplnění údajů do listiny, úřednice převezme od cizince všechny doklady, které osvědčují jeho dosavadní státní občanství a vyplní protokol o převzetí listiny (PŘÍLOHA P V), tento protokol podepisuje úřednice a cizinec. Během této části státoobčanského slibu nemusí být tajemník přítomen. [16]

Ve městech Litovel, Uničov, Zábřeh, Šternberk, Přerov a Prostějov se tajemník činností před zahájením slibu neúčastní.

Ve městech Olomouc, Mohelnice a Jeseník tajemník podepisuje listinu o udělení státního občanství a živě se zajímá o osobu, které má být občanství uděleno.

Ve městech Konice, Hranice, Lipník nad Bečvou a Šumperk je tajemník při těchto činnostech přítomen, ale listinu o udělení státního občanství podepisuje úřednice KÚ.

Samotný průběh státoobčanského slibu začíná představením cizince úřednicí tajemníkovi (podle písemné předlohy, kterou předem obdržel), tajemník má projev (PŘÍLOHA P VII) a poté je přečten text stanoveného státoobčanského slibu (PŘÍLOHA P VI) a poté je cizinec vyzván, aby podáním ruky a slovy „slibuji“ stvrdil státoobčanský slib.

Je podepsán zápis o složení státoobčanského slibu (PŘÍLOHA P VIII), (slib složil – občan, slib přijal – tajemník) a listina o udělení státního občanství ČR je předána novému občanu České republiky. Tímto aktem je oficiální část ukončena. [16]

Ve většině obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (v 10 z 13) je úřednice KÚ přítomna samotnému slibu i když přítomna již být nemusí.

Rodinní příslušníci a přátelé cizince jsou spolu s cizincem pozváni v pozvánce před plánovaným dnem slibu, aby se tohoto obřadu zúčastnili. Přesto této možnosti v některých případech nevyužijí, nebo se nemohou dostavit. Když jsou příbuzní přítomni, tak to umocňuje význam tohoto okamžiku a obřad je mnohem slavnostnější. Na některých úřadech je přítomen i fotograf, který tak zvěční tento výjimečný okamžik. Ve většině případech dostane cizinec od města pamětní list, kytici a drobný dárek. Také může být vyzván k podpisu do pamětní knihy města.

Nakonec by měla následovat neformální beseda s novým občanem (cizincem). Je na zvážení tajemníka zda proběhne či ne. Ve městech Litovel, Uničov, Přerov, Prostějov a Jeseník tato beseda neprobíhá. Většinou se s občanem sepisuje hned po státoobčanském slibu zápis do zvláštní matriky o vystavení rodného listu. V ostatních městech neformální beseda probíhá většinou formou pohoštění, kdy se hovoří převážně o rodné zemi občana, kterému je uděleno státní občanství, hovoří se o jeho životě v České republice a o tom, co se mu zde daří a jak se mu zde žije. Součástí neformální besedy mnohdy bývá také fotografování případně záznam na videokameru na přání občana. Beseda probíhá vždy v přátelském duchu.

Po slavnostním aktu je úřednice krajského úřadu povinna dokončit vyřízení státního občanství cizince kompletací celého spisu u krajského úřadu. Protokol o převzetí listiny, Zápis o složení státoobčanského slibu, u slovenských státních občanů potvrzení o převzetí dokladu o propuštění ze státního svazku SR, jsou zaslány oddělením státního občanství a matriky MV ČR. Úřednice provede oznamovací povinnost evidenci obyvatel v místě trvalého pobytu občana. Doplní evidenci osob, které nabyly státní občanství České republiky vedenou u krajského úřadu. Kopii spisu uloží do archivu úřadu. [16]

Státoobčanský slib je pro cizince posledním krokem k začlenění do společnosti a proto si myslím, že by bylo dobré tento slib provádět ve všech správních obvodech

Olomouckého kraje jednotně. Zatím je to tak, že až tajemník nebo tajemnice města se rozhodne, jak bude tento státoobčanský slib probíhat. Někteří cizinci tento slib velmi prožívají a je to pro ně velký svátek. Jen málokterý cizinec si tento obřad nechá ujít a byla by velká škoda, kdyby na průběh slibu měli špatné vzpomínky.

6 ZAMĚSTNANOST IMIGRANTŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI

6.1 Stav ekonomicky aktivních obyvatel v Olomouckém kraji

Podle ČSÚ s pracovištěm v Olomouckém kraji, se již řadu let provádí výběrové šetření pracovních sil zjišťovaných údajů v domácnostech respondentů. Podle tohoto šetření měl ve druhém čtvrtletí 2008 Olomoucký kraj 296,3 tis. ekonomicky aktivních obyvatel starších 15 let. Míra ekonomické aktivity (vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných osob na počtu všech osob starších 15 let) v Olomouckém kraji dosáhla ve druhém čtvrtletí 2008 hodnoty 57 % a klesla oproti stejnému období minulého roku o 0,3 procentního bodu. Ekonomická aktivita žen zůstala na stejné loňské úrovni (48 %) a u mužů poklesla na úroveň 66,5 %. [10]

Ve srovnání s ostatními kraji má Olomoucký kraj třetí nejnižší hodnotu míry ekonomické aktivity. Počet podnikatelů je v současné době 36,4 tis. osob. Počet těchto podnikatelů se na celkovém počtu zaměstnaných osob podílel 12,3 %. Z celkového počtu podnikajících osob jich pouze 21,5 % uvedlo, že zaměstnává zaměstnance. Možností pracovat na zkrácenou pracovní dobu využilo v našem kraji 12,1 tis. osob. Z celkového počtu pracujících na zkrácený pracovní úvazek bylo 73,4 % žen. [10]

Počet obvykle odpracovaných hodin týdně v hlavním zaměstnání v Olomouckém kraji ve druhém čtvrtletí 2008 byl 42,1 hodin. Zaměstnanci uvedli, že v průměru odpracovali týdně 41 hodin, podnikatelé a rodinní příslušníci 49,6 hodin.

Ve 2 843 ekonomických subjektech, sídlících na území Olomouckého kraje a zároveň zaměstnávajících více než 20 zaměstnanců, bylo v prvním pololetí 2008 zaměstnáno celkem 151,4 tis. fyzických osob. Průměrné měsíční mzdy v Olomouckém kraji patří dlouhodobě k nejnižším v České republice. V prvním pololetí 2008 se Olomoucký kraj zařadil opět na 13. místo s průměrnou mzdou fyzických osob 19 128 Kč. V porovnání s průměrem celé republiky (tj. 22 840 Kč) a Olomouckým krajem je rozdíl v průměrné mzdě fyzických osob 3 712 Kč. [10]

Počet nezaměstnaných v Olomouckém kraji v prvním pololetí 2008 dosáhl 18,0 tis. osob a meziročně klesl o 2,1 tis. Nezaměstnaných mužů meziročně ubylo o 1,6 tis., žen o 500. Podíl nezaměstnaných žen v Olomouckém kraji se rovnal 57,8 % ze všech

nezaměstnaných osob. V uvedeném období klesla obecná míra nezaměstnanosti o 0,7 procentního bodu. [10]

Uchazeči o zaměstnání, kteří jsou registrovaní na úřadech práce Olomouckého kraje, dosáhli k 30. červnu 2008 počtu 19 288 osob (viz. *Tab. 5*). Oproti červnu 2007 tedy ubylo z evidence 4 816 žadatelů (tj. 20 %). Z celkového počtu nezaměstnaných aktivně hledajících práci tvořili 93,7 % uchazeči, jenž mohli bezprostředně po nabídce vhodného pracovního místa nastoupit do pracovního poměru (tzv. dosažitelní uchazeči). Ženy se na celkovém počtu uchazečů podílely 57,2 %, osoby se zdravotním postižením 20,5 % a absolventi a mladiství 5,1 %. [10]

Tab. 5. Uchazeči o zaměstnání v jednotlivých okresech Olomouckého kraje za první pololetí 2008.

Okresy Olomouckého kraje	Uchazeči o zaměstnání neumístění celkem		z toho dosažitelní		Uchazeči s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	
	absolutně	index 2008/2007	absolutně	index 2008/2007	absolutně	index 2008/2007
Jeseník	1 884	80,2	1 759	80,1	596	89,6
Olomouc	6 106	82,9	5 741	83,8	2 378	96,7
Prostějov	2 157	76,3	1 947	77,2	799	102,3
Přerov	4 814	76,2	4 617	76,4	1 254	82,6
Šumperk	4 327	82,6	4 018	82,6	1 358	97,1
Kraj celkem	19 288	80,0	18 082	80,4	6 385	93,6

Zdroj: [12]

Míra registrované nezaměstnanosti vypočtená podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí činila k 30. 6. 2008 v Olomouckém kraji 5,57 %. V rámci krajů šlo o pátý nejhorší výsledek. U žen dosáhla míra registrované nezaměstnanosti 7,37 %, u mužů 4,20 %. Z pohledu jednotlivých okresů Olomouckého kraje byla situace v nezaměstnanosti nejpříznivější na Prostějovsku (3,60 %), opačně na již zmíněném Jesenicku (8,03 %). Vzhledem ke stejnému období minulého roku klesla míra registrované nezaměstnanosti Olomouckého kraje o 1,29 procentních bodů. [12]

Nejnižší nezaměstnanost je v okrese Prostějov, která činí 3,49 %. Nejvyšší nezaměstnanost je v okrese Jeseník, která činí 7,96 %. Tak vysoká nezaměstnanost v okrese Jeseník, je dána nevýhodnou polohou v Olomouckém kraji, tj. velkou vzdáleností od velkých měst či složitým dojížděním za prací. V *Tab. 6* je seznam

všech obcí s rozšířenou působností ve správních obvodech Olomouckého kraje a míry nezaměstnanosti. [12]

Tab. 6 Nezaměstnanost v Olomouckém kraji ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 30. 6. 2008.

Správní obvod obce s rozšířenou působností	Počet obcí	Uchazeči o zaměstnání dosazitelní celkem	Míra nezaměstnanosti v %	z toho: obec s nejvyšší mírou nezaměstnanosti	Míra nezaměstnanosti v %
Hranice	31	900	5,16	Dolní Těšice	33,33
Jeseník	24	1 732	7,96	Bílá Voda	22,22
Konice	21	247	4,49	Ludmírov	7,54
Lipník nad Bečvou	14	685	8,93	Kladníky	15,52
Litovel	20	523	4,46	Slavětín	9,88
Mohelnice	14	545	5,63	Krchleby	12,16
Olomouc	45	3 599	4,34	Suchonice	9,38
Prostějov	76	1 686	3,49	Vincencov	11,76
Přerov	59	3 000	6,89	Měrovice nad Hanou	21,67
Šternberk	21	752	6,07	Norberčany	11,28
Šumperk	35	2 528	6,83	Vikantice	23,81
Uničov	10	806	6,91	Lipinka	11,34
Zábřeh	28	911	5,40	Rohle	11,34

Zdroj: [13]

6.2 Ekonomická aktivita cizinců v Olomouckém kraji

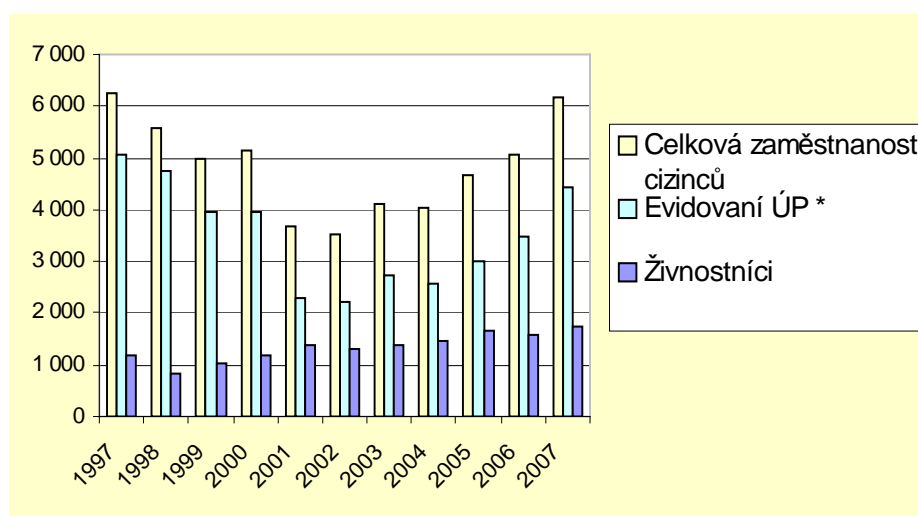
V Olomouckém kraji bylo k 31. 12. 2007 evidováno 4 426 cizinců v postavení zaměstnanců a 1 740 cizinců s živnostenským oprávněním. V *Graf 9* je znázorněn vývoj počtu zaměstnaných cizinců a živnostníků za období 10 let. Je zde vidět postupný nárůst počtu ekonomicky aktivních cizinců od roku 2004. V následující tabulce (*Tab. 7*) je uvedena zaměstnanost cizinců také v jednotlivých okresech, ale jen do roku 2005, protože aktuálnější údaje nebylo možné zjistit.

Tab. 7. Celková zaměstnanost cizinců od roku 2001 do 2005 v jednotlivých okresech Olomouckého kraje.

Kraj/okres pobytu	2001	2002	2003	2004	2005
Česká republika	167 652	161 711	168 031	173 203	218 982
Olomoucký kraj	3 696	3 529	4 106	4 031	4 647
Jeseník	142	141	180	265	288
Olomouc	1 558	1 464	1 641	1 666	1 980
Prostějov	782	859	1 084	851	905
Přerov	799	644	716	698	883
Šumperk	415	421	485	561	591

Zdroj: [13]

Graf 9. Celková zaměstnanost cizinců podle typu ekonomické aktivity – 1997–2005.

Zdroj: [13]

V Olomouckém kraji je s platným povolením k zaměstnání 1 129 cizinců, z tohoto celkového počtu je 338 žen a 791 mužů. Z třetích zemí (mimo EU) jich v Olomouckém kraji pracuje 269 a občanů z EU zde pracuje přes 3000. S otevřením hranic se počet občanů z EU podstatně zvýšil, protože mají zjednodušen přístup na český trh práce. Následující přehledná tabulka (Tab. 8), která je rozdělená podle okresů v Olomouckém kraji obsahuje počty cizinců podle postavení v zaměstnání a typu registrace.

Tab. 8. Cizinci v postavení zaměstnanců podle typu registrace k 31. 2. 2007.

	Cizinci v postavení zaměstnanců - celkem		v tom					
			s platným povolením k zaměstnání		cizinci z třetích zemí		občané EU/EHP/ESVO	
	celkem	ženy	celkem	ženy	celkem	ženy	celkem	ženy
Jeseník	191	38	35	2	3	1	153	35
Olomouc	1 854	480	147	32	75	35	1 632	413
Prostějov	689	270	228	150	115	72	346	48
Přerov	1 253	229	612	121	45	19	596	89
Šumperk	439	127	107	33	31	14	301	80
Olomoucký kraj	4 426	1 144	1 129	338	269	141	3 028	665

Zdroj: [13]

6.3 Dotazníkový průzkum

Cílem dotazníkového průzkumu bylo zjistit, z kterých zemí pochází většina imigrantů v Olomouckém kraji, jaké mají vzdělání, zaměstnání, co si myslí o zkoušce z českého jazyka a zda chtějí zůstat v ČR.

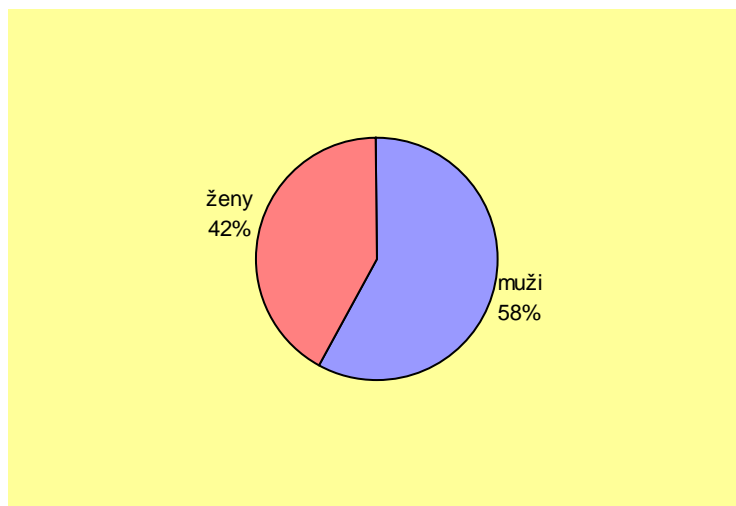
Na cizineckou policii v Olomouci jsem odnesla 100 dotazníků a návratnost byla 78 %, tedy 78 dotazníků za období od 1. září do 14. listopadu. Tento dotazník byl předkládán pouze cizincům žádajícím o trvalý pobyt na našem území, proto množství navrácených dotazníků není až tak vysoké.

Dotazník (PŘÍLOHA P IX) obsahoval 11 otázek a byl vyhotoven v českém i anglickém jazyce (PŘÍLOHA P X).

6.3.1 Vyhodnocení dotazníkového průzkumu

První otázkou jsem chtěla zjistit, zda žádá o trvalý pobyt více žen či mužů. V následujícím grafu (*Graf 10*) můžete vidět, že žádá více mužů. Je to dáno tím, že do Olomouckého kraje přicházejí většinou proto, aby užívali svou rodinu v domovské zemi.

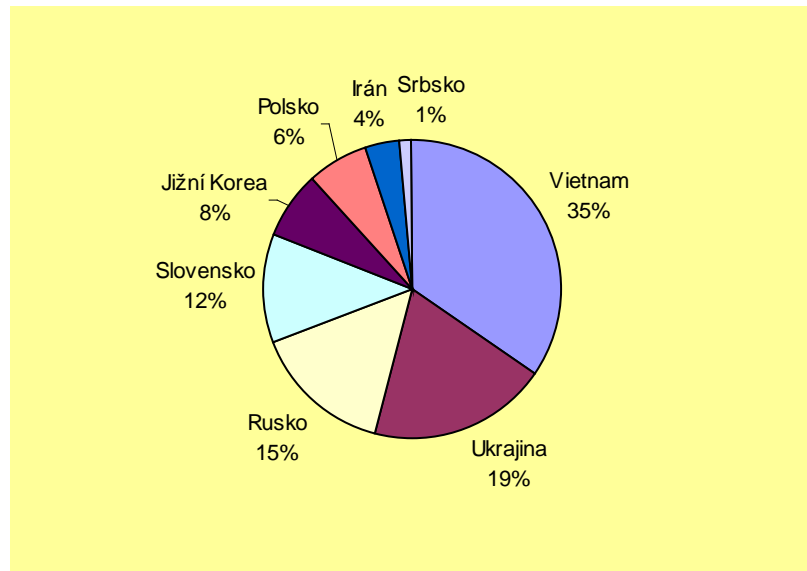
Graf 10. Podíl žen a mužů žádajících o trvalý pobyt za období od 1. 9. do 14. 11. 2008.

Zdroj: „vlastní“

Druhá otázka v dotazníku je zaměřena na státní občanství respondentů (žadatelů o trvalý pobyt v ČR). Nejvíce žadatelů o trvalý pobyt bylo z Vietnamu (35 %), Ukrajiny (19 %) a Ruska (15 %) viz. *Graf 11*.

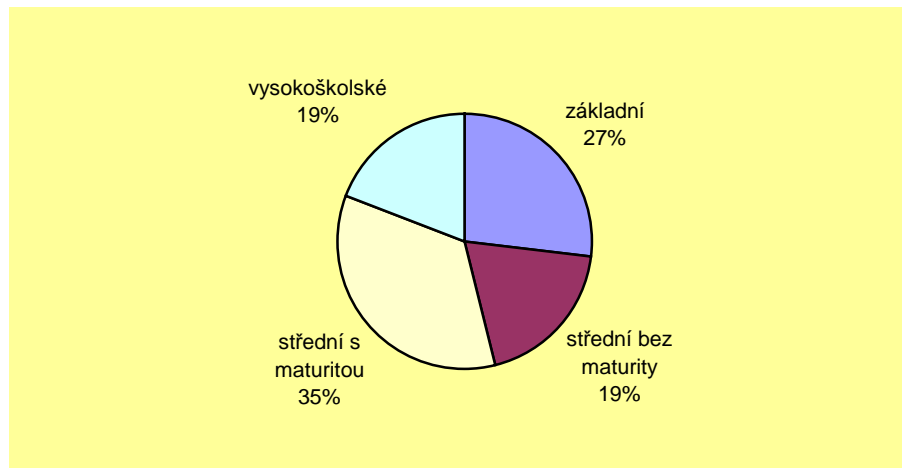
Graf 11. Nejčastější státní občanství žadatelů o trvalý pobyt za období od 1. 9. do 14. 11. 2008.

Zdroj: „vlastní“

Další otázkou jsem se snažila zjistit, jaké je dosažené vzdělání cizinců žádajících o trvalý pobyt. Zjistila jsem, že vysokoškolsky vzdělaní jsou převážně Vietnamci. Je to dáno tím, že většina z nich podniká a musí mít dostatečné vzdělání, aby se dokázali přizpůsobit našim podmínkám a aby mohli čelit konkurenci. V následujícím grafu (*Graf 12*) je znázorněno v procentech dosažené vzdělání respondentů žádajících o trvalý pobyt a je zde nejvíce zastoupeno vzdělání střední s maturitou (35 %) a pak základní vzdělání (27 %).

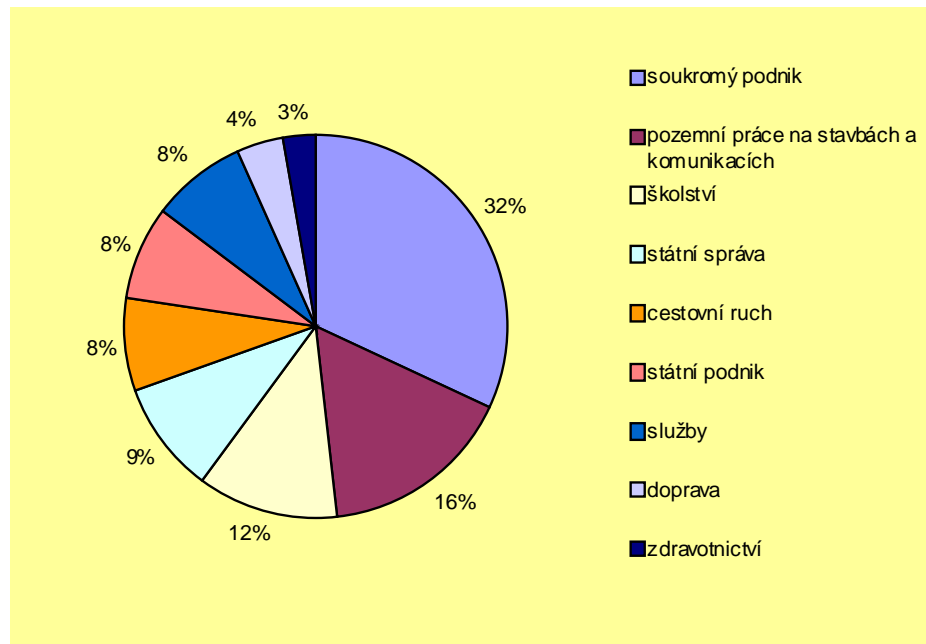
Graf 12. Dosažené vzdělání žadatelů o trvalý pobyt v Olomouckém kraji za období od 1. 9. do 14. 11. 2008.

Zdroj: „vlastní“

Ve čtvrté otázce v dotazníku jsem se zeptala: Ve kterém odvětví národního hospodářství jste zaměstnán/a? Jelikož většina dotazovaných bylo Vietnamské národnosti, tak většina odpovědí na tuto otázku byla, že pracují jako soukromí podnikatelé nebo podnikatelky. Dalším častým zaměstnáním jsou práce na pozemních stavbách a komunikacích, tuto práci vykonávají nejčastěji občané Ukrajiny a Polska. V následujícím grafu (*Graf 13*) jsou znázorněny nejčastější zaměstnání cizinců v Olomouckém kraji.

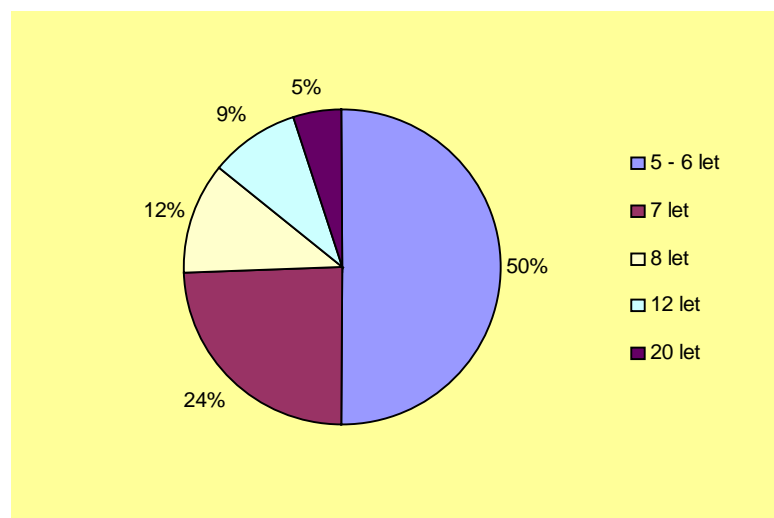
Graf 13. Rozdělení respondentů podle odvětví, ve kterém jsou zaměstnáni v Olomouckém kraji za období od 1. 9. do 14. 11. 2008.

Zdroj: „vlastní“

Další otázkou jsem chtěla zjistit, jak dlouho respondenti žijí na našem území. Jelikož byly dotazníky podávány jen žadatelům o trvalý pobyt, tak délka pobytu se pohybovala od 5 let a výše, viz. Graf 14.

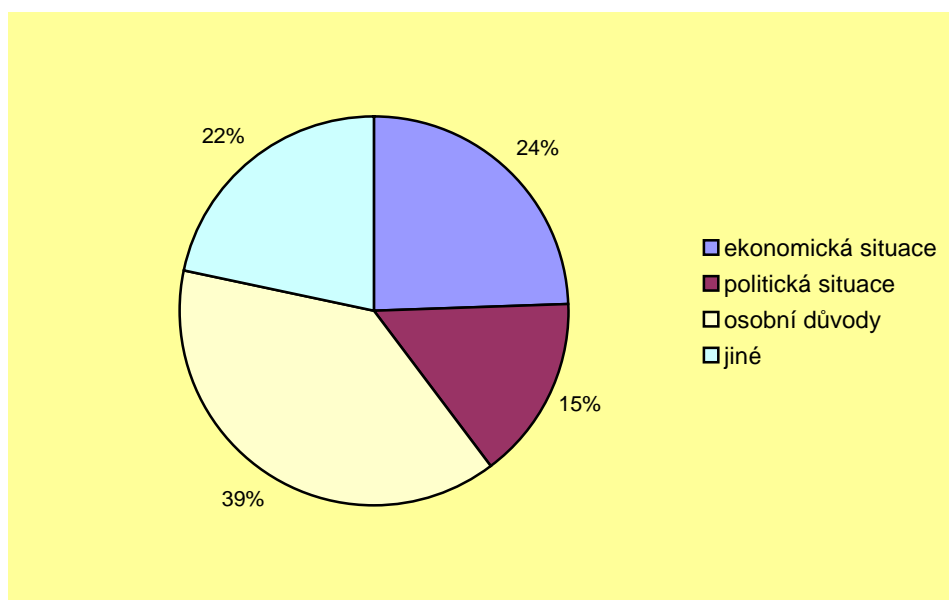
Graf 14. Počet let pobytu respondentů v Olomouckém kraji dotazovaných v období od 1. 9. do 14. 11. 2008.

Zdroj: „vlastní“

Dále mě zajímalo, jaký je důvod odchodu cizinců z jejich rodné země. Většina respondentů uvádí jako příčinu odchodu z rodné země osobní důvody (např. odchod za rodinou, za prací, atd.). Většina respondentů by chtěla v Olomouckém kraji zůstat, protože si již zvykli na prostředí, kulturu, zvyky a jejich děti zde chodí do školy a mají zde přátele a rodinu. Někteří respondenti zde chtějí zůstat z důvodu studia a založení rodiny a také proto, že se jim tu líbí. V následujícím grafu (*Graf 15*) jsou uvedeny nejčastější odpovědi respondentů na otázku: Co Vás přimělo k odchodu z rodné země?

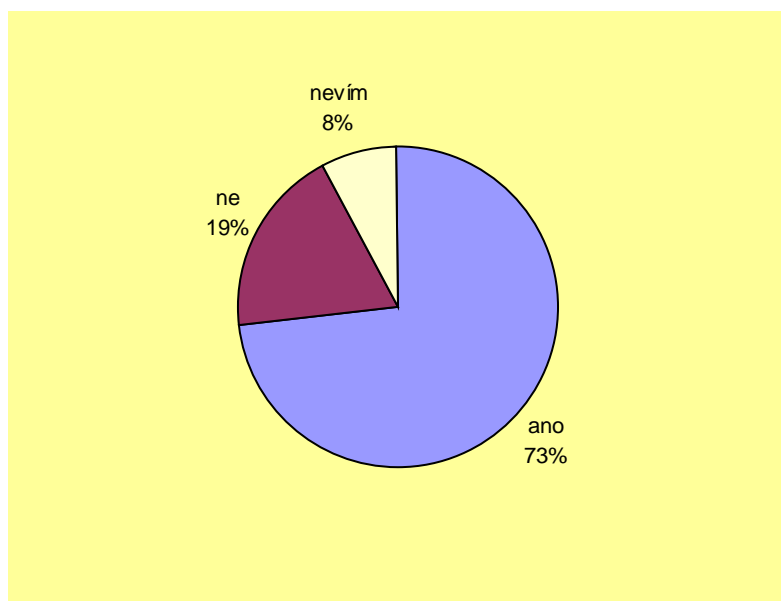
Graf 15. Důvody odchodu respondentů ze své rodné země do Olomouckého kraje, dotazovaných v období od 1. 9. do 14. 11. 2008.

Zdroj: „vlastní“

Cizinci, kteří zde již žijí řadu let a mají zažádáno o trvalý pobyt se mohou stát občany ČR (požádat o státní občanství ČR). Zajímalo mě proto, jestli mají respondenti do budoucna v plánu zažádat o české státní občanství. Převážná většina (57 respondentů) o tom vážně uvažuje, viz. *Graf 16*.

Graf 16. Odpovědi respondentů na otázku, zda chtějí zažádat o české státní občanství.

Zdroj: „vlastní“

Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zjistit jaký mají cizinci vztah k českému jazyku a co si myslí o povinnosti (účinné od 1. 1. 2009) skládat zkoušku z českého jazyka jako součást žádosti o trvalý pobyt na našem území.

Během sestavení dotazníků jsem položila následující otázky: Je Olomoucký kraj připraven na zvýšený zájem cizinců o český jazyk, tedy i o výuku českého jazyka? Bude schopen zajistit dostatek volných míst v jazykovém kurzu? Kolik bude muset cizinec platit za hodiny češtiny? Tyto otázky jsou předmětem mého návrhu na integraci cizinců a jejich začlenění do společnosti díky přetrvávající jazykové bariéře, která je od jejich příchodu do České republiky největším problémem jak v zaměstnání tak v socializaci ve společnosti.

Nejdřív jsem tedy musela zjistit, jestli mají cizinci zájem o studium českého jazyka na jazykových školách a co si vůbec myslí o povinnosti zkoušku z českého jazyka skládat.

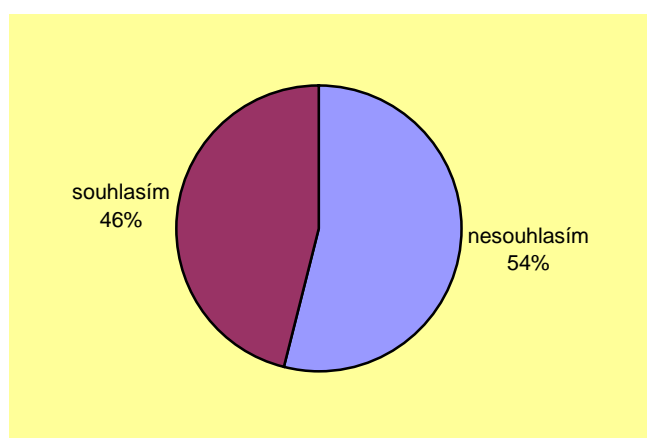
V dotazníku jsem jim položila tyto otázky:

- 1) Souhlasíte s povinností (účinnou od 1. 1. 2009) předkládat při žádosti o trvalý pobyt i osvědčení o vykonání zkoušky z českého jazyka?
- 2) Jak se připravujete na zkoušku z českého jazyka?

3) Je pro Vás český jazyk obtížný?

S první otázkou souhlasilo 42 respondentů a 36 jich nesouhlasilo. Většinou souhlasili občané Ukrajiny, Polska a Ruska. Myslím, že je to dáno tím, že je pro ně snazší se náš jazyk naučit, protože je jim hodně blízký. Naproti tomu občané Vietnamu, Jižní Korey nebo Iránu mají velké problémy s češtinou a myslí si, že by zkoušku z češtiny nezvládli. V následujícím grafu (*Graf 17*) jsou odpovědi respondentů vyjádřeny v procentech.

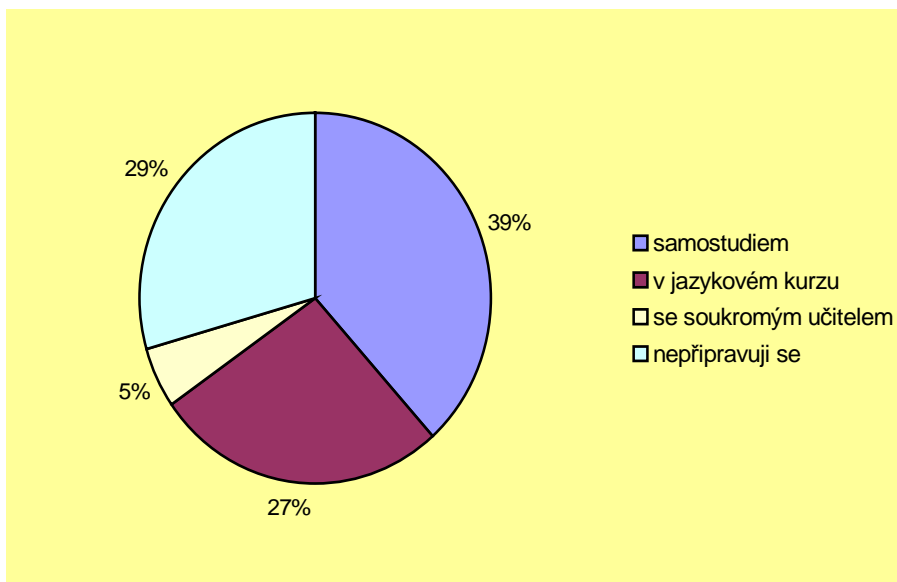
Graf 17. Odpovědi respondentů na první otázku.

Zdroj: „vlastní“

Druhou otázkou jsem se snažila zjistit, jak se cizinci připravují na zkoušku z českého jazyka viz. *Graf 18*. První možnost odpovědi byla příprava samostudiem, tuto variantu zvolila většina respondentů z Vietnamu a Srbska. Druhou možností odpovědi byla příprava v jazykovém kurzu, takto se připravují např. respondenti z Jižní Korey, Vietnamu či Ruska. Třetí možností byla příprava se soukromým učitelem, takto se nepřipravuje žádný z dotazovaných respondentů. Poslední možností bylo, že se nepřipravují vůbec. Takto odpověděli někteří respondenti z Ukrajiny, Polska nebo Ruska.

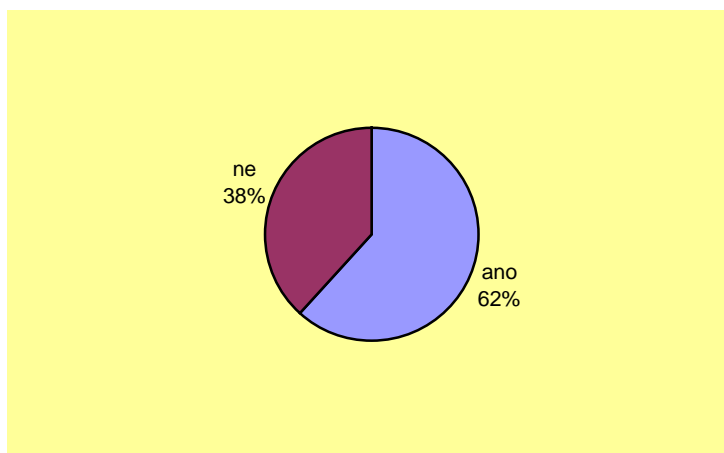
Graf 18. Příprava respondentů na zkoušku z českého jazyka v Olomouckém kraji.

Zdroj: „vlastní“

Poslední otázkou jsem se dotazovala na obtížnost českého jazyka viz. Graf 19. Pro většinu respondentů je český jazyk velmi náročný a nemají k němu kladný vztah. Myslím si, že by bylo dobré snažit se cizincům vysvětlit nutnost znalosti českého jazyka, pokud zde chtějí začít pracovat a zařadit se do společnosti.

Graf 19. Obtížnost českého jazyka podle respondentů dotazovaných v Olomouckém kraji.

Zdroj: „vlastní“

Prioritním problémem pro cizince, který přijde do Olomouckého kraje je tedy neznalost jazyka a problém najít legálně práci. Takto se cizinci dostávají do uzavřeného kruhu s neznalostí jazyka a dalšími sociálními problémy a sociální diskriminací, se kterou se musí také potýkat na trhu práce a v české společnosti vůbec.

6.4 Návrh na zlepšení přístupu cizinců k výuce českého jazyka v Olomouckém kraji

Jak jsem již zmínila, první problém se kterým se cizinec po příchodu do České republiky potká, je domluvit se naší řečí. Já si myslím, že je to důležité nejenom pro stát, ale i pro cizince. Je nutné, aby se tady cizinci domluvili, aby nejenom znali svoje práva, svoje povinnosti, ale i pro každodenní život, pro studium, pro zaměstnání i jednání s úřady. Pokud cizinec má v plánu zde žít a pracovat, tak by měl být schopen se sžít se společností, znalost jazyka se pro něj stává nejdůležitější. Schopnost učit se, je však u cizinců často výrazně oslabena výchozím jazykovým vybavením (např. neznalostí latinky, negramotností), úrovní vzdělání, věkem či zdravotním stavem. Zvládnutí češtiny je pro většinu cizinců často velmi náročné, přičemž obtíže s jazykem značně zpomalují integrační proces. Nedostatečná znalost českého jazyka je překážkou nalezení zaměstnání vůbec, natož zaměstnání odpovídající vzdělání a schopnostem cizince. Vysoce kvalifikovaní pracovníci pak často musí zastávat nižší, málo kvalifikované a zároveň špatně placené pozice, přičemž nezřídka končí i v evidenci úřadů práce. Nemohou tedy využít své schopnosti a jedinečný potenciál a uspokojit poptávku kvalifikovaných sil na trhu práce, která stále narůstá.

Převážná většina cizinců má o studium českého jazyka velký zájem, ale v Olomouckém kraji mají docela problém najít kurz češtiny v jazykových školách nebo agenturách.

Snažila jsem se zjistit jaká je tedy nabídka jazykových škol v Olomouckém kraji. Podle dostupných informací jsem zjistila, že v Olomouckém kraji je 24 jazykových škol a agentur. Z nichž pouze jedna státní jazyková škola nabízí češtinu pro cizince (ještě není stanovena cena za kurz, protože kurz začíná od listopadu 2008). Dále jsem našla jen dvě agentury, které tento kurz nabízí, ale jsou velmi drahé. Poslední možností pro cizince je jazykový kurz pro individuální zájemce u soukromého učitele.

Jedinou bezplatnou možností, kde se mohou naučit český jazyk, mají cizinci v kurzu v neziskové organizaci SOZE (Sdružení občanů zabývajících se emigranty), která má sídlo v Olomouci. Jejich pomoc spočívá v bezplatném právním, sociálním a psychologickém poradenství, v realizaci volnočasových a vzdělávacích programů a v komplexní sociálně-právní asistenci dlouhodobě usazeným cizincům. V rámci různých projektů poskytují také výuku českého jazyka. O tyto kurzy je ze strany cizinců velký zájem, který přesahuje kapacitní možnosti projektu.

Ukazuje se, že si cizinci uvědomují důležitou roli znalosti českého jazyka pro jejich integraci do české společnosti a na trhu práce, protože podle dostupných informací je o kurzy ze strany cizinců velký zájem a poptávka zde převyšuje nabídku jazykových škol a agentur. Je to důkaz toho, že si cizinci pomalu uvědomují důležitost znalosti českého jazyka.

6.4.1 Návrh na řešení problémů spojených s výukou českého jazyka

Myslím si, že by bylo dobré, kdyby se v Olomouckém kraji zvýšil počet jazykových škol nabízejících kurzy češtiny, a tím by vznikla rovnováha mezi poptávkou po kurzech češtiny a nabídkou kurzů jazykovými školami.

Myslím, že postup by mohl být následující:

Prvním bodem ke změně by mohl být podrobný dotazníkový průzkum mezi cizinci (za delší časové období), který by byl zaměřen na zájem cizinců o výuku českého jazyka.

Druhým bodem by měla být propagace českého jazyka mezi cizinci. Měli by si uvědomit, jak je pro ně znalost češtiny důležitá jak už při hledání práce, jednání s úřady nebo při navazování přátelství a komunikaci. Propagační materiály a letáky bych umístila na obecní úřady (matriky), cizineckou policii, úřady práce, neziskové organizace zabývající se imigranty, tzn. všude tam kam cizinci přicházejí. Tyto letáky by měly upozornit na nutnost učit se český jazyk a také by měly obsahovat seznam kurzů nabízejících výuku českého jazyka.

Třetím bodem návrhu by mělo být zajištění kurzů češtiny v jazykových školách, tak aby tyto kurzy byly dostupné ve všech správních obvodech Olomouckého kraje, tzn. ve všech obcích s rozšířenou působností na území Olomouckého kraje. Myslím, že by

jazykové školy měly zvýšené poptávky po výuce českého jazyka využít a otevřít nové kurzy.

Navrhovaný postup by mohl být součástí nějakého pilotního projektu, např. na dva roky tak, by bylo možné analyzovat, jaký je o tyto kurzy zájem, jak hodnotí cizinci výuku, co by se dalo zlepšit a jestli tyto kurzy zůstanou do budoucna nadále otevřené všem zájemcům.

ZÁVĚR

Problematika imigrace je složitá a do budoucna bude ještě předmětem mnoha diskuzí. V bakalářské práci jsem se snažila objasnit jen některé nejdůležitější okruhy spojené s imigrací. V teoretické části jsem vysvětlila některé základní pojmy např. migrace, přístup k legální a nelegální migraci, trvalý pobyt a ekonomickou aktivitu cizinců.

Praktická část byla zaměřena na imigraci v Olomouckém kraji. Popsala jsem stav obyvatelstva a počty cizinců v kraji. Poté jsem se zaměřila na průběh státoobčanského slibu a provedla jsem dotazníkový průzkum elektronickou formou mezi matrikami obecních úřadů Olomouckého kraje. V další části jsem vyhodnotila získané informace z evidenčního informačního systému vedeného Olomouckým krajem, o nabytí státního občanství ČR za stanovená období.

Na závěr jsem provedla rozsáhlejší dotazníkový průzkum mezi cizinci o jejich zaměstnání, důvodu odchodu z domovské země a hlavně názoru na studium českého jazyka. Během vypracování této práce jsem dospěla k názoru, že proto, aby se cizinci mohli úspěšně začlenit do společnosti musí ovládat alespoň základy českého jazyka. Pro některé je studium jednoduché, např. pro Ukrajince a Poláky, ale zato mají problémy s gramatikou a psanou češtinou. Myslím, že i znalost pravopisu je důležitá, proto aby mohli jednat s úřady a orientovat se v dokumentaci v zaměstnání. Z dotazníkového průzkumu vyplývá, že cizinci se snaží český jazyk naučit, ale s povinností skládat zkoušku z českého jazyka, jako podmínky pro udělení trvalého pobytu, většina nesouhlasí. Je to dáno tím, že si nevěří a nemají možnost navštěvovat kurzy češtiny. Proto také většina z nich to řeší samostudiem. Zjistila jsem, že v Olomouckém kraji je nedostatečné zajištění těchto kurzů jazykovými školami. Podle průzkumů z jiných krajů by o kurzy češtiny byl velký zájem, ale zatím není tato poptávka uspokojena. V návrhu na řešení problémů spojených s výukou českého jazyka navrhuji jaký by mohl být postup, aby byl vyřešen problém s nedostatkem kurzů češtiny a zvýšenou poptávkou po těchto kurzech. Je důležité, aby se podrobným dotazníkovým průzkumem zjistilo, zda mají cizinci opravdu zájem o výuku českého jazyka. Poté by měli být zájemci informováni propagačními letáky, ve kterých by byla objasněna důležitost účasti na kurzech češtiny a nabídnout v nich seznam jazykových škol, které by tyto kurzy poskytovaly. Po příchodu cizinců do naší země je pro ně vše složité a měli by co nejrychleji zvládat alespoň základy češtiny. Věřím, že v nejbližší

době bude hodně důležité podporovat legální imigraci do ČR, protože cizinci zaplňují díry na trhu práce a vykonávají tak práci o kterou není mezi občany ČR zájem. Zároveň stoupá počet zahraničních podniků, kde jsou zaměstnáni jak cizinci, tak občané ČR a tím dochází k vzájemnému poznávání kultur a zvyklostí. Myslím, že je důležité, aby byla podporována integrace cizinců do společnosti a do budoucna bude počet imigrantů určitě stoupat.

RESUMÉ

I worked up this bachelor thesis during my work experience in regional authority in Olomouc. I was in department of administration and legislature. I have chosen this topic of my thesis, because I was interested in this problems and also because I had an opportunity to get some information from internal evidence and my colleagues.

In my bachelor thesis I tried to clarify problems connected with immigration but above all with stay in our territory, acquiring czech citizenship rights, employment of foreigners in Olomouc region and mainly with evaluation questionnaire survey.

In this survey I concentrated mainly for interest of foreigners in studying Czech language and their attitude towards teaching. In conclusion I dealt with necessity to open new courses in language schools due to increasing interest in courses with foreigners. On the basis of this I convey the suggestion.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] 1414-07, *Cizinci v ČR - 1. Demografické aspekty života cizinců/ČSÚ* [online]. 2007 [cit. 2008-09-30]. Dostupný z WWW:<http://czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/o/1414_07_2007_1__demograficke_aspekty_zivota_cizincu>.
- [2] *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2008 [cit. 2008-09-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/migrace.aspx>>.
- [3] Zákon č. 326/1999 Sb. ze dne 1. 7. 2008 o pobytu cizinců na území České republiky, neoficiální znění.
- [4] ČERNÝ, Jan JUDr., VALÁŠEK, Miloš JUDr. *České státní občanství*. Praha 1 : Linde Praha, a. s., 1996. ISBN 80-7201-018-2. s. 98-114
- [5] *Cizinci v ČR - 3. Ekonomická aktivita cizinců* [online]. 2007 [cit. 2008-09-30]. Dostupný z WWW: <http://czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/o/1414-07-2007_3__ekonomicka_aktivita_cizincu>.
- [6] KOHOUT, Pavel, HAVLÍČKOVÁ, Kateřina. *Cesta k rovnováze : Ekonomická strategie pro ČR*. Praha : Triton, 2006. ISBN 80-7254-694-5. s. 31-33.
- [7] *Ministerstvo financí ČR : Zaměstnanost cizinců* [online]. 2005 , 29. 4. 2008 [cit. 2008-10-15]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/makr_vyzkumne_prace_33482.html>.
- [8] *Zaměstnanost : Datové údaje* [online]. 2007 , 10. 9. 2008 [cit. 2008-10-16]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/datove_udaje/ciz_zamestnanost>.
- [9] BROŽOVÁ, Dagmar. *Společenské souvislosti trhu práce*. 1. vyd. Praha : Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-16-4. s. 129-130.
- [10] *Český statistický úřad Olomouc* [online]. 2008 , 29. 9. 2008 [cit. 2008-10-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/xm/edicniplan.nsf/p/13-7102-08>>.

- [11] *Statistiky/Policie České republiky* [online]. c2008 [cit. 2008-10-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/sluzba-cizinecke-policie-galerie-soubory-statistiky.aspx>>.
- [12] *Český statistický úřad Olomouc* [online]. c2008 , 4. 8. 2007 [cit. 2008-10-24]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/cizinci_v_olomouckem_kraji>.
- [13] *Cizinci v regionech ČR* [online]. 2007 [cit. 2008-11-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/p/1377-06>>.
- [14] *Krajský evidenční informační systém* [online]. 2007 [cit. 2008-10-14]. Dostupný z WWW: <<http://intranet.kr-olomoucky.cz/default.aspx>>.
- [15] *Čeština pro cizince* [online]. 2007 [cit. 2008-10-27]. Dostupný z WWW: <http://cestina-pro-cizince.cz/index.php?hl=cs_CZ>.
- [16] *Metodická doporučení legislativního a právního odboru Krajského úřadu ve Zlíně* [online]. 2006 [cit. 2008-11-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=28235&doctype=ART&nid=2560&cpi=1>>.
- [17] *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2008 [cit. 2008-12-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/SCRIPT/fullTextSearch.aspx>>.

SEZNAM GRAFŮ

<i>GRAF 1. CIZINCI EVIDOVANÍ ÚP: VÝVOJ MĚSÍČNÍCH POČTŮ ZA OBDOBÍ OD 31.7.2007 DO 31.7.2008.</i>	12
<i>GRAF 2. STÁTNÍ OBČANSTVÍ ČR NABYTÁ BĚHEM ROKU 2007 PODLE PŘEDCHOZÍHO STÁTNÍHO OBČANSTVÍ.</i>	21
<i>GRAF 3. POHYB OBYVATELSTVA V OKRESECH OLOMOUCKÉHO KRAJE V PRVNÍM POLOLETÍ ROKU 2008.</i>	28
<i>GRAF 4. STRUKTURA CIZINCŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI K 31. 12. 2006.</i>	30
<i>GRAF 5. STÁTNÍ OBČANSTVÍ NABYTÁ V LETECH 1969 AŽ 1992 PODLE PŘEDCHOZÍHO STÁTNÍHO OBČANSTVÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI.</i>	34
<i>GRAF 6. POČET CIZINCŮ, KTERÍ NABYLÍ ČESKÉ STÁTNÍ OBČANSTVÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI BĚHEM LET 2000–2003.</i>	35
<i>GRAF 7. PŮVODNÍ STÁTNÍ OBČANSTVÍ ŽADATELŮ O ČESKÉ STÁTNÍ OBČANSTVÍ ZA ROK 2004.</i>	36
<i>GRAF 8. STRUKTURA PŮVODNÍHO STÁTNÍHO OBČANSTVÍ CIZINCŮ, KTERÍ NABYLÍ ČESKÉ OBČANSTVÍ V ROCE 2008.</i>	37
<i>GRAF 9. CELKOVÁ ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ PODLE TYPU EKONOMICKÉ AKTIVITY – 1997–2005.</i>	45
<i>GRAF 10. PODÍL ŽEN A MUŽŮ ŽÁDAJÍCÍCH O TRVALÝ POBYT ZA OBDOBÍ OD 1. 9. DO 14. 11. 2008.</i>	47
<i>GRAF 11. NEJČASTĚJŠÍ STÁTNÍ OBČANSTVÍ ŽADATELŮ O TRVALÝ POBYT ZA OBDOBÍ OD 1. 9. DO 14. 11. 2008.</i>	48
<i>GRAF 12. DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ ŽADATELŮ O TRVALÝ POBYT V OLOMOUCKÉM KRAJI ZA OBDOBÍ OD 1. 9. DO 14. 11. 2008.</i>	49
<i>GRAF 13. ROZDĚLENÍ RESPONDENTŮ PODLE ODVĚTVÍ, VE KTERÉM JSOU ZAMĚSTNÁNI V OLOMOUCKÉM KRAJI ZA OBDOBÍ OD 1. 9. DO 14. 11. 2008.</i>	50
<i>GRAF 14. POČET LET POBYTU RESPONDENTŮ V OLOMOUCKÉM KRAJI DOTAZOVANÝCH V OBDOBÍ OD 1. 9. DO 14. 11. 2008.</i>	50
<i>GRAF 15. DŮVODY ODCHODU RESPONDENTŮ ZE SVÉ RODNÉ ZEMĚ DO OLOMOUCKÉHO KRAJE, DOTAZOVANÝCH V OBDOBÍ OD 1. 9. DO 14. 11. 2008.</i>	51

<i>GRAF 16. ODPOVĚDI RESPONDENTŮ NA OTÁZKU, ZDA CHTĚJÍ ZAŽÁDAT O ČESKÉ STÁTNÍ OBČANSTVÍ.</i>	52
<i>GRAF 17. ODPOVĚDI RESPONDENTŮ NA PRVNÍ OTÁZKU.</i>	53
<i>GRAF 18. PŘÍPRAVA RESPONDENTŮ NA ZKOUŠKU Z ČESKÉHO JAZYKA V OLOMOUCKÉM KRAJI.</i>	54
<i>GRAF 19. OBTÍŽNOST ČESKÉHO JAZYKA PODLE RESPONDENTŮ DOTAZOVANÝCH V OLOMOUCKÉM KRAJI.</i>	54

SEZNAM TABULEK

<i>TAB. 1. ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ PODLE ZEMÍ, POHLAVÍ A POSTAVENÍ V ZAMĚSTNÁNÍ, 31. 12. 2007.</i>	<i>22</i>
<i>TAB. 2. VYDANÁ PLATNÁ ŽIVNOSTENSKÁ OPRÁVNĚNÍ PODLE ODVĚTVOVÉ KLASIFIKACE EKONOMICKÝCH ČINNOSTÍ — 8 NEJČETNĚJŠÍCH ZEMÍ — 31. 12. 2007.</i>	<i>25</i>
<i>TAB. 3. OBJEM VNITŘNÍHO STĚHOVÁNÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI VE SROVNÁNÍ S CELOU ČESKOU</i>	<i>28</i>
<i>TAB. 4. CIZINCI S POVOLENÝM POBYTEM V OLOMOUCKÉM KRAJI K 30. 6. 2008.</i>	<i>29</i>
<i>TAB. 5. UCHAZEČI O ZAMĚSTNÁNÍ V JEDNOTLIVÝCH OKRESECH OLOMOUCKÉHO KRAJE ZA PRVNÍ POLOLETÍ 2008.</i>	<i>43</i>
<i>TAB. 6 NEZAMĚSTNANOST V OLOMOUCKÉM KRAJI VE SPRÁVNÍCH OBVODECH OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ K 30. 6. 2008.</i>	<i>44</i>
<i>TAB. 7. CELKOVÁ ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ OD ROKU 2001 DO 2005 V JEDNOTLIVÝCH OKRESECH OLOMOUCKÉHO KRAJE.</i>	<i>45</i>
<i>TAB. 8. CIZINCI V POSTAVENÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE TYPU REGISTRACE K 31. 2. 2007.</i>	<i>46</i>

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: ŽÁDOST CIZINCŮ	67
PŘÍLOHA P II: LETÁK MINISTERSTVA VNITRA	72
PŘÍLOHA P III: DOTAZNÍK K ŽÁDOSTI O UDĚLENÍ STÁTNÍHO OBČANSTVÍ ČR	73
PŘÍLOHA P IV: ZÁZNAM O POHOVORU, KTERÝM BYLA OVĚŘENA ZNALOST ČESKÉHO JAZYKA.....	75
PŘÍLOHA P V: PROTOKOL	76
PŘÍLOHA P VI: POSTUP STÁTOOBČANSKÉHO SLIBU.....	77
PŘÍLOHA P VII: PROJEV TAJEMNÍKA OBECNÍHO ÚŘADU.....	78
PŘÍLOHA P VIII: ZÁPIS O SLOŽENÍ STÁTOOBČANSKÉHO SLIBU.....	79
PŘÍLOHA P IX: DOTAZNÍK V ČESKÉM JAZYCE.....	80
PŘÍLOHA P X: DOTAZNÍK V ANGLICKÉM JAZYCE	83

16. POSLEDNÍ BYDLIŠTĚ V CIZINĚ / LAST RESIDENCE ABROAD

ULICE / STREET	<input type="text"/>	Č. / No.	<input type="text"/>
MĚSTO / TOWN	<input type="text"/>	PSČ / POST CODE	<input type="text"/>
STÁT (kód) / COUNTRY (code)*	<input type="text"/>		

17. PŘEDCHOZÍ POBYT NA ÚZEMÍ DELŠÍ NEŽ 3 MĚSÍCE /

PREVIOUS STAY IN THE CZECH REPUBLIC LONGER THAN 3 MONTHS

POBYT OD / STAY FROM	<input type="text"/>	DO / TILL	<input type="text"/>
DŮVOD A MÍSTO POBYTU / PURPOSE AND PLACE OF STAY			
<input type="text"/>			

18. ADRESA MÍSTA POBYTU NA ÚZEMÍ / RESIDENCE ADDRESS IN THE CZECH REPUBLIC

ULICE / STREET	<input type="text"/>	Č. / No.	<input type="text"/>
MĚSTO / TOWN	<input type="text"/>	PSČ / POST CODE	<input type="text"/>

19. ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ, JE-LI ODLIŠNÁ OD MÍSTA POBYTU /
DELIVERY ADDRESS IF DIFFERENT FROM RESIDENCE ADDRESS

ULICE / STREET	<input type="text"/>	Č. / No.	<input type="text"/>
MĚSTO / TOWN	<input type="text"/>	PSČ / POST CODE	<input type="text"/>

20. DEN VSTUPU NA ÚZEMÍ / DATE OF ARRIVAL TO THE CZECH REPUBLIC

21. ČÍSLO CESTOVNÍHO DOKLADU / TRAVEL DOCUMENT NUMBER

<input type="text"/>
STÁT (kód) / COUNTRY (code)*
<input type="text"/>

22. PLATNOST CESTOVNÍHO DOKLADU / TRAVEL DOCUMENT VALID UNTIL

23. MANŽEL(KA) / SPOUSE

PŘÍJMENÍ / SURNAME	<input type="text"/>
OSTATNÍ JMÉNA / OTHER NAMES	<input type="text"/>

DŘÍVĚJŠÍ PŘÍJMENÍ / PREVIOUS SURNAME	<input type="text"/>
--------------------------------------	----------------------

JMÉNO(A) / FIRST NAME(S)	<input type="text"/>
--------------------------	----------------------

STÁTNÍ OBČANSTVÍ (kód) / NATIONALITY (code)*	<input type="text"/>
--	----------------------

DATUM NAROZENÍ / DATE OF BIRTH	<input type="text"/>
--------------------------------	----------------------

STÁT NAROZENÍ (KÓD) / COUNTRY OF BIRTH (CODE)*	<input type="text"/>
--	----------------------

MÍSTO NAROZENÍ / PLACE OF BIRTH	<input type="text"/>
---------------------------------	----------------------

POVOLÁNÍ / OCCUPATION	<input type="text"/>
-----------------------	----------------------

BYDLIŠTĚ / RESIDENCE ADDRESS

ULICE / STREET	<input type="text"/>	Č. / No.	<input type="text"/>
MĚSTO / TOWN	<input type="text"/>	PSČ / POST CODE	<input type="text"/>
STÁT (kód) / COUNTRY (code)*	<input type="text"/>		

24. DĚTI / CHILDREN

PŘÍJMENÍ A OSTATNÍ JMÉNA / SURNAME AND OTHER NAMES	JMÉNO(A) / FIRST NAME(S)	STÁTNÍ OBČANSTVÍ (KÓD) / NATIONALITY (CODE)*
---	-----------------------------	---

1.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

DATUM NAROZENÍ / DATE OF BIRTH	MÍSTO NAROZENÍ / BIRTH PLACE	BYDLIŠTĚ / RESIDENCE ADDRESS	POVOLÁNÍ / OCCUPATION
-----------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	--------------------------

1.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

25. OTEC / FATHER

PŘIJMENÍ / SURNAME

OSTATNÍ JMÉNA / OTHER NAMES

JMÉNO(A) / FIRST NAME(S)

DATUM NAROZENÍ / DATE OF BIRTH

STÁTNÍ OBČANSTVÍ (KÓD) / NATIONALITY (CODE)*

POVOLÁNÍ / OCCUPATION

BYDLIŠTĚ / RESIDENCE ADDRESS

26. MATKA / MOTHER

PŘIJMENÍ / SURNAME

OSTATNÍ JMÉNA / OTHER NAMES

JMÉNO(A) / FIRST NAME(S)

DATUM NAROZENÍ / DATE OF BIRTH

STÁTNÍ OBČANSTVÍ (KÓD) / NATIONALITY (CODE)*

POVOLÁNÍ / OCCUPATION

BYDLIŠTĚ / RESIDENCE ADDRESS

27. SOUROZENCI / BROTHERS AND SISTERS

	PŘIJMENÍ A OSTATNÍ JMÉNA / SURNAME AND OTHER NAMES	JMÉNO(A) / FIRST NAMES	STÁTNÍ OBČANSTVÍ (KÓD) / NATIONALITY (CODE)*
1.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

	DATUM NAROZENÍ / DATE OF BIRTH	BYDLIŠTĚ / RESIDENCE ADDRESS	POVOLÁNÍ / OCCUPATION
1.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

28. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE / ADDITIONAL INFORMATION

29.

POUČENÍ PRO ŽADATELE / INSTRUCTIONS FOR APPLICANTS

1. Údaje v žádosti musí být vyplněny strojem nebo hůlkovým písmem v českém jazyce. V případě nedostatku místa v příslušných rubrikách uveďte údaje na zvláštní přílohu.
 2. Práva a povinnosti cizinců, spojená s pobytem na území ČR jsou upravená zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Řízení o žádosti je zahájeno dnem, kdy došla věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Řízení je upraveno zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád.
 3. Osobní údaje cizince jsou zpracovávány službou cizinecké a pohraniční policie pro účely řízení dle zákona č. 326/1999 Sb., a ve stanovených případech Ministerstvem vnitra v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Rozsah osobních údajů, který je cizinec povinen uvést v žádosti dle zákona č. 326/1999 Sb., stanoví § 70 odst. 1 téhož zákona. Dle § 159 odst. 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb. lze osobní údaje cizince poskytnout cizinci samotnému a dále tomu, kdo je potřebuje k plnění úkolů stanovených zákonem. Cizinec je oprávněn, pokud zjistí nebo se domnívá, že orgán služby cizinecké a pohraniční policie nebo Ministerstvo vnitra zpracovává jeho osobní údaje v rozporu se zákonem č. 101/2000 Sb., požadovat od tohoto orgánu vysvětlení případně odstranění vzniklého stavu (zejména provedení opravy, doplnění nebo likvidaci osobních údajů). V případě, že nebude tomuto požadavku vyhověno, má cizinec právo obrátit se přímo na Úřad pro ochranu osobních údajů. Dle § 21 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. je cizinec oprávněn obrátit se v uvedené věci na Úřad pro ochranu osobních údajů i přímo.
1. The answers in this application form must be typed or written in block letters in Czech. If there is not enough space for any answer, please enclose an additional sheet of paper.
 2. The rights and duties of aliens residing in the Czech Republic are defined in Act No. 326/1999 regulating the residence of aliens in the Czech Republic and amending certain related acts as amended. The proceedings are deemed to be initiated on the date of delivery of the application to the competent authority. The proceeding are regulated by the Code of Administrative Procedure (Act No. 500/2004).
 3. Personal data of aliens are processed by the Alien and Border Police for the purposes of proceedings in terms of Act No. 326/1999 and, in specified cases, by the Ministry of the Interior in compliance with Act No. 101/2000 regulating the protection of personal data as amended. The range of personal data to be disclosed in this application is defined in Section 70, paragraph 1 of Act No. 326/1999. According to Section 159, paragraphs 1 and 2 of Act No. 326/1999, an alien's personal data may be released to the alien himself/herself and to authorities that require them for the purpose of tasks set by law. If the alien finds or believes that the processing of his/her personal data by the Alien and Border Police or by the Ministry of the Interior is inconsistent with Act No. 101/2000, he/she is entitled to request the processing authority to explain or to rectify the situation (in particular to correct, add or destroy personal data). If the processing authority fails to comply with such request, the alien is entitled to seek the assistance of the Personal Data Protection Office. The alien may directly contact the Personal Data Protection Office with reference to Section 21, paragraph 4 of Act No. 101/2000.

Svým podpisem potvrzují úplnost a pravdivost uvedených údajů v žádosti/
I declare that I have answered all questions in this application fully and truthfully

Místo / Place Dne / Date Podpis / Signature

30.

Žádost přijal a podle dokladů ověřil: /
Application received and documentation checked by:

Místo / Place Dne / Date
Razítko a podpis /
Stamp and Signature

31.

Průkaz o povolení k pobytu pro cizince předal / Resident Alien Card issued by:

Místo / Place Dne / Date

Razítko a podpis vydávajícího /
Stamp and Signature of issuing Authority

32.

Převzetí Průkazu o povolení k pobytu č.: pro cizince /
Resident Alien Permit Card No. received by

Místo / Place Dne / Date

Podpis / Signature

33.

Úřední záznamy / For office use only:

KOLKOVÁ
ZNÁMKA /
REVENUE
STAMP

PŘÍLOHA P II: LETÁK MINISTERSTVA VNITRA

I N F O R M A C E P R O C I Z I N C E

ŽÁDOST O TRVALÝ POBYT

NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

A POVINNOST CIZINCE PROKÁZAT
ZNALOST ČESKÉHO JAZYKA

Povinnost cizince prokázat znalost českého jazyka

Podle platného zákona o pobytu cizinců na území České republiky (č. 326/1999 Sb.) je cizinec od 1. ledna 2009 povinen k žádosti o povolení k trvalému pobytu předložit i osvědčení o vykonání zkoušky z českého jazyka na úrovni A 1.

Cizinec by se proto měl ještě před podáním žádosti o povolení k trvalému pobytu přihlásit ke zkoušce z českého jazyka.

Poukaz k vykonání zkoušky z českého jazyka

Cizinec má nárok na jednu zkoušku z českého jazyka na této úrovni zdarma, a to po předložení tzv. poukazu.

O poukaz může cizinec osobně a bezplatně požádat od 1. září 2008 na pracovištích odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra. Poukaz bude cizinci vydán jen jednou a platí pouze pro osobu, která bude v poukazu uvedena.

Zkouška z českého jazyka a osvědčení o vykonání zkoušky

Cizinec se může přihlásit ke zkoušce z českého jazyka pouze na některé ze škol, které jsou uvedeny v tzv. seznamu škol. Po úspěšném vykonání zkoušky obdrží osvědčení.

Další informace

Podrobné informace ke zkoušce z českého jazyka, k přípravě na zkoušku, k seznamu škol, k vydávání poukazů a osvědčení o vykonání zkoušky a další informace jsou uvedeny na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy:

www.cestina-pro-cizince.cz, www.check-your-czech.com

Bližší informace je možné rovněž získat

na bezplatné informační telefonní lince: 800 400 469

PŘÍLOHA P III: DOTAZNÍK K ŽÁDOSTI O UDĚLENÍ STÁTNÍHO OBČANSTVÍ ČR

K č. j.:

Dotazník k žádosti o udělení státního občanství České republiky

I. 1. Žadatel (žadatelka)

Jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení

Datum a místo narození

Zaměstnání.....

Bydliště.....

Vzdělání.....

Rodinný stav

Kdy a kde uzavřeno manželství

Kdy a kde manželství rozvedeno

Měsíční příjem

2. Manžel (manželka)

Jméno, příjmení, popřípadě rodné příjmení

Datum a místo narození

Bydliště.....

Vzdělání.....

Státní občanství.....

Zaměstnání.....

3. Děti

Jméno a příjmení

Datum a místo narození

Bydliště.....

Povolání.....

Státní občanství.....

4. Dosavadní státní občanství žadatele (žadatelky):

Jak je nabyl/a, příp. pozbyl/a:

Jak je prokazuje:

Žádost o státní občanství ČR v minulosti:

Kde a kdy:

5. Pobyť na území ČR

Od kdy se zdržuje na území ČR:

Od kdy má povolen trvalý pobyt na území ČR:

Pobyt před vstupem na území ČR:

Povolení k trvalému pobytu na území ČR č.

kdy a kým vydáno:

Cestovní pas č.

kdy a kým vydán

II. Rodiče žadatele

Otec

Jméno a příjmení

Datum a místo narození

Státní občanství

Bydliště.....

Pobyt na území ČR

Žádal o st. občanství ČR

Matka

Jméno a příjmení

Datum a místo narození

Státní občanství

Bydliště.....

Pobyt na území ČR

Žádala o st. občanství ČR

V

Dne.....

.....
podpis pracovníka úřadu

.....
podpis žadatele

razítko se st. znakem

**PŘÍLOHA P IV: ZÁZNAM O POHOVORU, KTERÝM BYLA
OVĚŘENA ZNALOST ČESKÉHO JAZYKA**

K č. j.:

Jméno a příjmení žadatele

Datum a místo narození

**ZÁZNAM
o pohovoru, kterým byla ověřena znalost českého jazyka**

Znalost českého jazyka ověřena pohovorem před

úřadem v dne

s tímto výsledkem:

Žadatel
prokázal - neprokázal

znalost českého jazyka v souladu s kritérii stanovenými vyhláškou
Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Podpis žadatele

Za úřad

razítko úřadu se st. znakem

PŘÍLOHA P V: PROTOKOL

PROTOKOL

sepsaný s

.....
(jméno a příjmení)

.....
(datum a místo narození)

.....
(bytem)

před předáním a převzetím
Listiny o udělení státního občanství České republiky

čj.: ze dne

Dnešního dne jsem se dostavil(a) k
úřadu v za účelem složení státoobčanského
slibu a převzetí Listiny o udělení státního občanství ČR.

Čestně prohlašuji, vědom(a) si následků nepravdivého čestného prohlášení, že
– jsem od doby vystavení výpisu z Rejstříku trestů, předloženého k žádosti
o udělení státního občanství ČR, nebyl(a) soudy v ČR odsouzen(a)
pro úmyslný trestný čin,

– nemám jiné doklady o své dosavadní státní příslušnosti kromě těch,
které nyní pracovníkovi úřadu odevzdávám:

cestovní pas č. vydaný
dne platný do

Povolení k pobytu pro cizince č. vydané
..... dne podč.
platné do odevzdám Policii ČR,
jakmile mi bude vystaven občanský průkaz.

V

Dne

Protokol sepsal:

.....
podpis pracovníka úřadu

.....
podpis žadatele

PŘÍLOHA P VI: POSTUP STÁTOOBČANSKÉHO SLIBU

POSTUP při předání Listiny o udělení státního občanství ČR

- Prac. úřadu: Dovolte, abych Vás představila.
- Pan.....
který požádal Ministerstvo vnitra o udělení
státního občanství České republiky
a jeho žádosti bylo vyhověno.
- A nyní Vás, pane přednosto, prosím o předání listiny.
- Přednosta: projev (vzor č. 5)
- Prac. úřadu: „Slíbují na svou čest věrnost České republice.
Slíbují, že budu zachovávat všechny zákony
a jiné obecně závazné právní předpisy.
Slíbují, že budu plnit všechny povinnosti státního občana
České republiky.“
- Přebírající: „Slíbují“ - a podá p. přednostovi ruku -
- Všichni: - podepíší zápis o složení státoobčanského slibu -
- Přednosta: Tím jste splnil všechny zákonem stanovené podmínky
a stal jste se státním občanem naší republiky.
- zároveň předává listinu -
- K udělení státního občanství České republiky Vám blahopřeji.

PŘÍLOHA P VII: PROJEV TAJEMNÍKA OBECNÍHO ÚŘADU

Vážený pane,

blíží se okamžik, kdy převezmete listinu o udělení státního občanství České republiky a složíte státoobčanský slib a tím se stanete naším státním občanem.

Naše republika je společným domovem všech národů a národností, které v ní žijí, a zajišťuje stejná práva všem svým občanům. Všichni občané jsou si rovni před zákonem bez ohledu na národnost, rasu, náboženské vyznání, politické smýšlení nebo sociální postavení. Občanům tvořícím národnostní nebo etnické menšiny se zaručuje všestranný rozvoj, zejména právo společně s jinými příslušníky menšiny rozvíjet vlastní kulturu, právo rozšiřovat a přijímat informace v jejich mateřském jazyku a sdružovat se v národnostních sdruženích. Základní práva a svobody jsou zaručeny Listinou základních práv a svobod. Nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod. Povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. Každý občan má právo podílet se na vedení veřejných záležitostí přímo nebo prostřednictvím volených zástupců.

Vážený,

dnes se vyjádření Vašeho vztahu k naší republice naplňuje, dnes se stáváte naším státním občanem.

Nyní Vám pracovnice úřadu přečte znění slibu. Prosím, abyste po přečtení tento slib stvrdil podáním ruky a slovem „slibuji“ a podepsal zápis o složení tohoto slibu.

PŘÍLOHA P VIII: ZÁPIS O SLOŽENÍ STÁTOOBČANSKÉHO SLIBU

ZÁPIS o složení státoobčanského slibu

Dne se dostavil(a)

narozen(a) v

bytem

k úřadu v

a složil(a)

do rukou

(jméno a příjmení, funkce)

slib tohoto znění:

„Slibuji na svou čest věrnost České republice. Slibuji, že budu zachovávat všechny zákony a jiné obecně závazné právní předpisy. Slibuji, že budu plnit všechny povinnosti státního občana České republiky.“

a převzal(a)

Listinu o udělení státního občanství České republiky

čj.: ze dne

Slib přijal(a)
a listinu předal(a)

Slib složil(a)
a listinu převzal(a)

Razítko se st. znakem

Správní poplatek ve výši Kč (spodní díl kolku):

PŘÍLOHA P IX: DOTAZNÍK V ČESKÉM JAZYCE

Dotazník – pro cizince žádající o trvalý pobyt

(Děkuji, že jste souhlasil/a s vyplněním dotazníku, informace pomohou studentce vytvořit analýzu do bakalářské práce)

1) Jste:

- muž
- žena

2) Jaké je Vaše státní občanství?

- slovenské
- ukrajinské
- maďarské
- německé
- polské
- jiné (uved'te).....

3) Dosažené vzdělání:

- základní
- střední bez maturity/ vyučen
- střední s maturitou
- vysokoškolské

4) V jakém odvětví národního hospodářství jste zaměstnán/a?

- strojírenský pr.
- stavební pr.
- pozemní práce na stavbách a komunikacích (dělníci)
- zemědělství
- zdravotnictví
- státní správa (úředník, úřednice)
- cestovní ruch
- služby
- školství
- doprava

- státní podnik
- soukromý podnik
- jiné (uveďte).....

5) V případě, že nejste zaměstnán/a, uveďte v jakém z výše uvedených odvětví byste chtěl/a být zaměstnán/a?

6) Souhlasíte s povinností (platnou od 1. 1. 2009) předkládat při žádosti o trvalý pobyt i osvědčení o vykonání zkoušky z českého jazyka?

- ano
- ne (uveďte, proč nesouhlasíte).....

7) Jak se připravujete na zkoušku z českého jazyka?

- samostudiem
- ve škole
- se soukromým učitelem
- nepřipravuji se

8) Je pro Vás český jazyk obtížný?

- ano
- ne
- nevím

9) Jak dlouho žijete na území České republiky?

- méně než 1 rok
- 1 – 2 roky
- 3 – 4 roky
- 5 – 6 let
- více

10) Co Vás přimělo k odchodu ze své rodné země?

- ekonomická situace
- politická situace
- osobní důvody

jiné (uved'te).....

11) Plánujete do budoucna zůstat v České republice a požádat o státní občanství ČR?
(stát se občanem ČR)

ano

ne

nevím

PŘÍLOHA P X: DOTAZNÍK V ANGLICKÉM JAZYCE

Questionnaire – for foreigners applying for a permanent residence

(Thank you, that you agreed to fill in this questionnaire, information will help a student to create an analysis into diploma paper)

1) You are:

- man
- woman

2) What is your nationality?

- Slovakian
- Ukrainian
- Hungarian
- German
- Polish
- other (mention).....

3) Educational attainment:

- basic
- secondary without leaving examination
- secondary with leaving examination
- university education

4) In which branch of national economy are you employed?

- engineering industry
- building industry
- working in buildings or on roads (workers)
- agriculture
- health service
- public administration (clerk)
- travel movement
- services
- education
- transportation

- state public enterprise
- business enterprising
- other(mention).....

5) In case, that you are not employed, write in which of above-mentioned branches would you like to be employed?

6) Do you agree with an obligation (valid from 1. 1. 2009) to bring with application for permanent residence also a certificate about passing an exam in Czech?

- yes
- no (write why not).....

7) How are you preparing for an exam in Czech language?

- I study alone
- in school
- with private teacher
- I'm not preparing

8) Is for you Czech language difficult?

- yes
- no
- I don't know

9) How long do you live in Czech Republic?

- less than 1 year
- 1 – 2 years
- 3 – 4 years
- 5 – 6 years
- more

10) What made you leave your country of birth?

- economic situation
- political situation
- personal reasons

other (mention).....

11) Do you plan in a future to stay in the Czech Republic and apply for the citizenship rights of the Czech Republic (to be a Czech citizen)?

yes

no

I don't know